

ΕΚΘΕΣΗ 2014
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ - ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Κιέβο, Ιούνιος 2015

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' – ΟΥΚΡΑΝΙΑ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	3
1. Στοιχεία Γεωγραφίας.....	3
2. Πληθυσμός.....	3
3. Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα	3
3.1. Χαρτογράφηση πολιτικού χώρου	3
4. Νομοθετική Εξουσία.....	3
5. Εξωτερικές σχέσεις	3
5.1. Ουκρανία – Ευρωπαϊκή Ένωση.....	3
5.2. Συμμετοχή της Ουκρανίας σε Διεθνείς Οργανισμούς.....	4
5.3. Διεθνείς Συμφωνίες	4
5.4. Διμερείς Συμφωνίες	4
5.5. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.....	4
5.5.1 Τύπος	4
5.5.2 Ραδιοτηλεόραση.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' – Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	5
1. Γενικά στοιχεία.....	5
2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη	5
3. Εξέλιξη και ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών	6
3.1 Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	6
3.2 Γεωργία/Αγροτική Παραγωγή.....	7
3.3 Βιομηχανία/Βιομηχανική Παραγωγή.....	7
3.4 Υπηρεσίες.....	7
3.5 Πληθωρισμός.....	8
3.6 Αγορά Εργασίας.....	8
3.7 Εξωτερικό Εμπόριο.....	9
4. Κρατικός Προϋπολογισμός	11
5. Οικονομικό-Επιχειρηματικό Περιβάλλον.....	12
6. Τραπεζικός Τομέας	13
7. Υποδομές - Μεταφορές	14
8. Κανονιστική Συμμόρφωση	14
9. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες.....	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ	15
1. Διμερές Εμπόριο	15
1.2 Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών.....	16
1.3 Προτάσεις περαιτέρω αναπτύξεως των ελληνικών εξαγωγών	17
2. Επενδύσεις.....	17
2.1 Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων	17
3. Τουρισμός	17
3.1 Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας.....	18
4. Τομείς Συνεργασίας Ελλάδος- Ουκρανίας.....	19
5. Έργα - Προκηρύξεις	19
6. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας	19
7. Προτάσεις αναλήψεως εξειδικευμένων δράσεων προς ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας στην αγορά της Ουκρανίας	19
8. Διεθνείς Εκθέσεις.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1' – ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' – ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' – ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' – ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	23
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	25

25Ошибка! Закладка не определена.

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Η Ουκρανία είναι η δεύτερη μεγαλύτερη χώρα στην Ευρώπη μετά τη Ρωσική Ομοσπονδία με έκταση 603,550 τ.χλμ. Συνορεύει με τη Μολδαβία, τη Ρουμανία, την Ουγγαρία, τη Σλοβακία, την Πολωνία, τη Λευκορωσία και τη Ρωσία. Βρέχεται από τον Εύξεινο Πόντο και την Αζοφική Θάλασσα. Την Ουκρανία διαρρέει ο Δνείπερος ποταμός από το βορρά έως το νότο, όπου εκβάλλει στον Εύξεινο Πόντο. Το μεγαλύτερο μέρος της Ουκρανίας αποτελείται από εύφορες πεδιάδες ενώ το βόρειο τμήμα της οροσειράς των Καρπαθίων καλύπτει τα δυτικά της χώρας.

Το κλίμα της Ουκρανίας είναι εύκρατο ηπειρωτικό με ψυχρούς χειμώνες και σχετικά θερμά καλοκαίρια.

2. Πληθυσμός

Στο τέλος του 2014, ο συνολικός πληθυσμός της Ουκρανίας, ανερχόταν σε 45,426 εκατ. εκ των οποίων αστικός πληθυσμός 31,337 εκατ. και αγροτικός πληθυσμός 14,089 εκατ.

Οι μεγαλύτερες πόλεις της Ουκρανίας μετά την πρωτεύουσα Κίεβο (πληθυσμός 2,847 εκατ.), είναι (με πληθυσμό μεγαλύτερο του ενός εκατομμυρίου) το Kharkiv, το Dnipropetrovsk, η Οδησός, το Donetsk και (με πληθυσμό μεγαλύτερο των 500.000) η Zaporizhia, το Lvin, το Kryvyi Rih, το Mykolaiv.

Διοικητικά, η Ουκρανία αποτελείται από τις εξής 24 περιφέρειες: Cherkasy, Chernihiv, Chernivtsi, Dnipropetrovsk, Donetsk, Ivano-Frankivsk, Kharkiv, Kherson, Khmelnytskyi, Kiev, Kirovohrad, Luhansk, Lviv, Mykolaiv, Odessa, Poltava, Rivne, Sumy, Ternopil, Vinnytsia, Volyn, Zakarpattia, Zaporizhia, Zhytomyr, τις ανεξάρτητες διοικητικές μονάδες της πόλης του Κιέβου και της Σεβαστούπολης (η οποία βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό ρωσική κατοχή) και την Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας (επίσης υπό ρωσική κατοχή).

3. Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα

Η Ουκρανία είναι προεδρική Δημοκρατία με πολυκομματικό σύστημα. Ο Πρόεδρος εκλέγεται απευθείας από το λαό.

3.1. Εκτελεστική εξουσία

Πρόεδρος της Ουκρανίας είναι ο Petro Poroshenko ο οποίος εξελέγη κατά τις Προεδρικές Εκλογές της 25^{ης} Μαΐου 2014. Είχαν προηγηθεί τα γεγονότα του EuroMaidan, ως συνέπεια των οποίων το ουκρανικό Κοινοβούλιο απομάκρυνε στις 22 Φεβρουαρίου τον Victor Yanukovich από το αξίωμα του Προέδρου της χώρας.

4. Νομοθετική Εξουσία

Τη νομοθετική εξουσία ασκεί το ουκρανικό Κοινοβούλιο (Verkhovna Rada / "Ανώτατο Συμβούλιο"), το οποίο αποτελείται από 450 βουλευτές, οι οποίοι εκλέγονται ανά πενταετία. Οι μισοί εκ των βουλευτών εκλέγονται με αναλογική εκπροσώπηση από λίστα του κόμματος ενώ οι υπόλοιποι μέσω συστήματος πλειοψηφίας σε μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες. Κατά τις βουλευτικές εκλογές της 26^{ης} Οκτωβρίου 2014 σημειώθηκαν τα παρακάτω αποτελέσματα:

	Ποσοστό ψήφων - %	Έδρες
Μπλοκ Πέτρο Ποροσένκο	21,82	123
Λαϊκό Μέτωπο	22,12	82
Self-Reliance	10,97	33
Μπλοκ Αντιπολίτευσης	9,43	29
Ριζοσπαστικό Κόμμα	7,44	22
Κόμμα Πατρίδας	5,68	19
Κόμμα Ελευθερία	4,71	6
Λοιπά κόμματα		4

5. Εξωτερικές σχέσεις

5.1. Ουκρανία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Μετά την απόφαση του πρώην Προέδρου V. Yanukovich να μην υπογράψει τη συμφωνία Σύνδεσης της Ουκρανίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα γεγονότα του Μείντάν, που οδήγησαν στην ανατροπή του στις 30 Μαρτίου 2014, ο νέος Πρωθυπουργός της Ουκρανίας, κ. A. Yatseniuk και οι κ.κ. H. Van Rompuy και J. M. Barroso, μαζί με τους ηγέτες των κ.μ.-Ε.Ε. υπέγραψαν στις Βρυξέλλες τις πολιτικές διατάξεις της Συμφωνίας Σύνδεσης Ε.Ε. – Ουκρανίας. Παράλληλα υπογράφηκε και η Σφαιρική και σε Βάθος Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών Ε.Ε. – Ουκρανίας, η εφαρμογή του εμπορικού κομματιού της οποίας έχει αναβληθεί για μετά την 1.1.2016, μετά την εκδήλωση αντιρρήσεων για τις διατάξεις της από πλευράς της Ρωσίας. Διαπραγματεύσεις μεταξύ της ΕΕ,

της Ουκρανίας και της Ρωσίας πραγματοποιούνται σε σχέση με την εφαρμογή της συμφωνίας, με εμφανή την πρόθεση της ρωσικής πλευράς να επιτύχει τροποποίηση της συμφωνίας, όμως η ΕΕ έχει αποκλείσει παρόμοιο ενδεχόμενο. Για την ΕΕ η Συμφωνία θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται όπως έχει από 1.1.2016.

5.2 Συμμετοχή της Ουκρανίας σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Ουκρανία είναι, μεταξύ άλλων, μέλος των εξής διεθνών οργανισμών: του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Παγκόσμιας Τράπεζας, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου, του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου, της Ενεργειακής Κοινότητας, της Παγκόσμιας Οργάνωσης Διανοητικής Ιδιοκτησίας, του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας, του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας κ.α.

Τον Μάρτιο του 2014, η Ουκρανία ξεκίνησε τη διαδικασία απόσυρσης της από την Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών.

5.3 Διεθνείς Συμφωνίες

Η Ουκρανία έχει διπλωματικές σχέσεις με πάνω από 170 χώρες.

Έχει υπογράψει συμβάσεις για την αποφυγή διπλής φορολογίας με 61 χώρες συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδος, ενώ έξι ακόμη συμφωνίες διπλής φορολογίας διατηρούν την ισχύ τους από τη Σοβιετική Ένωση.

5.4 Διμερείς Συμφωνίες

Οι οικονομικές σχέσεις των δυο χωρών διέπονται από τα εξής συμβατικά κείμενα:

- Συνθήκη Φιλίας και Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ουκρανίας (1997)
- Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Αθήνα, 15.1.1992, Ν.2142/1993 ΦΕΚ 86/Α/28.5.1993).
- Συμφωνία για την Προώθηση και Αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων (Κίεβο, 1.9.1994, Ν.2317/1995 ΦΕΚ 125Α/19.6.1995, έναρξη ισχύος 4.1.1997)
- Συμφωνία για την Σύσταση Μικτής Διυπουργικής Επιτροπής Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (1994)
- Συμφωνία για τις Διεθνείς Οδικές, Επιβατικές και Εμπορευματικές Μεταφορές (Αθήνα, 11.11.1996 Ν.2506/1997 ΦΕΚ 119/Α/11.6.1997)
- Συμφωνία Τουριστικής Συνεργασίας (Αθήνα, 11.11.1996 Ν.2549/1997 ΦΕΚ 261/Α/19.12.1997, έναρξη ισχύος 17.1.1998)
- Συμφωνία για Οικονομική, Τεχνική και Επιστημονική συνεργασία στον τομέα της Γεωργίας (Κίεβο, 15.12.1997, Ν.2666/1998 ΦΕΚ 280/1998, έναρξη ισχύος 17.8.1999)
- Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών (Κίεβο, 15.12.1997, Ν.2982/2002 ΦΕΚ 11Α/25.1.2002, έναρξη ισχύος 16.7.2002 ΦΕΚ 219/Α/20.9.2002)
- Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (Κίεβο, 6.11.2000 Ν.3046/2002 ΦΕΚ 199/Α/27.8.2002, έναρξη ισχύος 26.9.2003 ΦΕΚ 263/Α/18.11.2003)
- Ναυτιλιακή Συμφωνία (Κίεβο, 6.11.2000 Ν.2967/2001, ΦΕΚ 277/Α/6.12.2001, έναρξη ισχύος 14.3.2002).
- Συμφωνία Συνεργασίας σε Τελωνειακά Θέματα (Κίεβο, 6.11.2000 Ν.2977/2001 ΦΕΚ 296/Α/31.12.2001)
- Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ του ΕΛΟΤ και του ουκρανικού φορέα "State Committee for Technical Regulation and Consumer Policy" DSSU στον τομέα της τυποποίησης, (Αθήνα, Δεκέμβριος 2006)
- Πρωτόκολλο 5ης Συνόδου ΜΔΕ Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Αθήνα, 13.7.11)
- Διμερής Αεροπορική Συμφωνία Ελλάδας – Ουκρανίας (Αθήνα, 6.8.2011)
- Πρωτόκολλο της 5ης Συνόδου Μεικτής Διυπουργικής Επιτροπής (ΜΔΕ) Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας Ελλάδος – Ουκρανίας (Αθήνα, 13.7.2011)

5.5 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

5.5.1 Τύπος

Αν και υπάρχουν εκατοντάδες εκδόσεις τύπου στην Ουκρανία, οι πληροφορίες που αφορούν στην ευρύτητα της κυκλοφορίας τους είναι συγκεχυμένες και αναξιόπιστες. Εκ των μεγαλύτερων εφημερίδων που κυκλοφορούν αυτή τη στιγμή στην Ουκρανία είναι οι: "Fakty / Fakty i kommentarii" (<http://fakty.ua/>) ιδιοκτησίας του Ουκρανού ολιγάρχη V. Pinchuk, "Argumenty i fakty" (ουκρανική έκδοση ρωσικής εφημερίδας) (<http://www.aif.ua/>), η οποία από το 2014 ανήκει στο Δημαρχείο Μόσχας, "Segodnya" (<http://www.segodnya.ua/>) ιδιοκτησίας του Ukraina Media Group του Ουκρανού ολιγάρχη R. Akhmetov, η "Komsomolskaya Pravda" (ουκρανική έκδοση ρωσικής εφημερίδας) (<http://kr.ua/>), ιδιοκτησίας του Ρώσου ολιγάρχη Grigory Berezkin, και η "Express" (<http://expres.ua/>) (η εφημερίδα με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία στην ουκρανική γλώσσα) ιδιοκτησίας "Express Media Group".

Άξια αναφοράς είναι επίσης και η εφημερίδα "Zerkalo Nedeli / Dzerkalo Tyzhnia" (<http://zn.ua/>), η οποία είναι κυρίως εφημερίδα πολιτικών αναλύσεων και, παρά τη σχετικά μικρή της κυκλοφορία, θεωρείται ότι έχει ιδιαίτερη επιρροή στην πολιτική ζωή του τόπου.

Τέλος, η αγγλόφωνη εφημερίδα με την υψηλότερη αναγνωσιμότητα στην Ουκρανία είναι η "KyivPost", (<http://www.kyivpost.com/>).

5.5.2 Ραδιοτηλεόραση

Η ουκρανική τηλεόραση χαρακτηρίζεται τα τελευταία χρόνια από την αυξανόμενη επιρροή των πολιτικών και οικονομικών συμφερόντων στους τηλεοπτικούς σταθμούς, την τάση συγκέντρωσης των τηλεοπτικών σταθμών από ολιγαρχικούς ομίλους (χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι εννιά από τους πρώτους δέκα τηλεοπτικούς σταθμούς σε τηλεθέαση βρίσκονται στην ιδιοκτησία ολιγαρχών) και τη χαμηλή παρουσία ξένου κεφαλαίου και επενδύσεων.

Οι δέκα τηλεοπτικοί σταθμοί της Ουκρανίας με τα υψηλότερα ποσοστά τηλεθέασης είναι οι εξής: (1^{ος} σε θεαματικότητα) "Inter" (<http://inter.ua>), (5^{ος}) "Kanal Ukrayina" (<http://kanalukraina.tv/>) και (8^{ος}) "NTN" (<http://ntn.ua/uk/>), ιδιοκτησίας του Ουκρανού ολιγάρχη D. Firtash, (2^{ος}) "1+1" (<http://www.1plus1.ua/>) και (9^{ος}) "TET" (<http://tet.tv/uk/>), ιδιοκτησίας του Ουκρανού ολιγάρχη O. Kolomyysky, (3^{ος}) "ICTV" (<http://ictv.ua/>), (4^{ος}) "STB" (www.stb.ua) και (6^{ος}) Novyi Kanal (<http://www.novy.tv/>), ιδιοκτησίας του Ουκρανού ολιγάρχη V. Pinchuk, (7^{ος}) "5 Kanal" (<http://www.5.ua/>), ιδιοκτησίας του Ουκρανού ολιγάρχη και Προέδρου της χώρας, κατόπιν των εκλογών του Μαΐου 2014, P. Poroshenko. Ο εν λόγω τηλεοπτικός σταθμός προσέφερε, μάλιστα, σημαντική κάλυψη στα γεγονότα του EuroMaidan. Ο μόνος κρατικός τηλεοπτικός σταθμός της πρώτης δεκάδας, το "Persnyi Natsionalnyi", βρίσκεται στη δέκατη θέση.

Στην Ουκρανία λειτουργούν εκατοντάδες ραδιοφωνικοί σταθμοί σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' – Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

1. Γενικά στοιχεία

Το 2014 ήταν ένα δύσκολο έτος για την οικονομία της Ουκρανίας. Η συνεχιζόμενη υποτονικότητα της εξωτερικής ζήτησης για τα κύρια βιομηχανικά προϊόντα της χώρας οδήγησε τη βιομηχανική παραγωγή σε σημαντική συρρίκνωση επηρεάζοντας την εν γένει οικονομική δραστηριότητα και οδηγώντας την οικονομία σε ύφεση για τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους. Η άνευ προηγουμένου, όμως, αύξηση στην αγροτική παραγωγή προσέφερε σημαντική υποστήριξη στην οικονομία κατά το δεύτερο μισό του έτους, με αποτέλεσμα η αύξηση του ΑΕΠ στο τέταρτο τρίμηνο του 2013 να αντισταθμίσει τις απώλειες των τριών πρώτων τριμήνων και να μηδενίσει την ύφεση της Ουκρανίας.

Η οικονομία της Ουκρανίας παρέμεινε σε τιμολογιακή ισορροπία, με τις τιμές καταναλωτή να κυμαίνονται κοντά στο μηδέν, επιτυγχάνοντας τον χαμηλότερο πληθωρισμό στην ιστορία της Ουκρανίας – με την εξαίρεση των ετών 2002 και 2012, όταν είχε σημειωθεί αποπληθωρισμός.

Οι πραγματικοί μισθοί σημείωσαν αύξηση διατηρώντας την καταναλωτική ζήτηση σε επαρκώς υψηλά επίπεδα, και, ως αποτέλεσμα αυτού, δημιουργώντας αύξηση στον κύκλο εργασιών του λιανεμπορίου. Επίσης, παρά τη μειωμένη οικονομική δραστηριότητα στην Ουκρανία κατά το 2013, η αγορά εργασίας παρουσίασε θετικά αποτελέσματα με μείωση της ανεργίας.

Σε κάθε περίπτωση, οι εξελίξεις που ξεκίνησαν με τις ταραχές στο Κίεβο και άλλα σημεία της χώρας μετά τη μη-υπογραφή της Συμφωνίας Σύνδεσης της Ουκρανίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση στο τέλος Νοεμβρίου, και συνεχίστηκαν μέχρι την αποχώρηση του Προέδρου Yanukovich στα τέλη Φεβρουαρίου 2014, και, κατόπιν η προσάρτηση της Κριμαίας από τη Ρωσία και οι ταραχές στην ανατολική Ουκρανία από φιλορώσους αυτονομιστές, έχουν επιβαρύνει ιδιαίτερα το πολιτικό, οικονομικό και επενδυτικό κλίμα στη χώρα. Η οικονομική κατάσταση της χώρας αναμένεται, μάλιστα, να επιβαρυνθεί έτι περαιτέρω αν δεν βρεθεί κάποια ευνοϊκή για την Ουκρανία λύση στο θέμα της τιμής του ρωσικού φυσικού αερίου που είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ανταγωνιστικότητα των ενεργοβόρων βιομηχανιών της χώρας.

Με σκοπό πάντως τη συνδρομή της Ουκρανίας, ενεκρίθη τον Απρίλιο 2014 από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο διετές δανειοδοτικό πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης, ύψους USD 17 δισ., με στόχο την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων της χώρας και την αποφυγή πιθανής χρεωκοπίας, με άμεση εκταμίευση της πρώτης δόσης, ύψους USD 3,2 δισ., για την αντιμετώπιση των ταμειακών αναγκών της χώρας. Από αυτή την πρώτη δόση, τα USD 2 δισ., θα χορηγηθούν για τη στήριξη του Προϋπολογισμού. Προϋπόθεση για την τμηματική αποδέσμευση των εγκριθέντων πόρων αποτελεί η άμεση εφαρμογή δέσμης οικονομικών μεταρρυθμίσεων, με περαιτέρω περιστολή των δημοσιονομικών δαπανών και αύξηση των εσόδων. Το εν λόγω δάνειο άνοιξε, μάλιστα, το δρόμο και για συνδρομή επιπλέον USD 15 δισ. από την Ε.Ε., την Παγκόσμια Τράπεζα, την Ιαπωνία, τον Καναδά και τις Η.Π.Α.

Όπως συνάγεται από τα ανωτέρω, οποιεσδήποτε από πλευράς μας προβλέψεις για την οικονομική εξέλιξη της Ουκρανίας τα επόμενα έτη είναι αυτή τη στιγμή ιδιαίτερα δύσκολες. Δεδομένο είναι, πάντως, ότι η ουκρανική Κυβέρνηση έχει εγκαταλείψει, πλέον, από τις αρχές Φεβρουαρίου 2014, τη de facto πρόσδεση της Γκρίβνας (UAH) με το Δολάριο Η.Π.Α. με αποτέλεσμα το εθνικό νόμισμα της Ουκρανίας να έχει χάσει μέχρι τη σύνταξη της παρούσας σχεδόν 50% της αξίας του σε σχέση με το Δολάριο Η.Π.Α. και το Ευρώ. Επίσης, η ουκρανική Κυβέρνηση έχει συμφωνήσει με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, στο πλαίσιο ευρύτερων μεταρρυθμίσεων με αντάλλαγμα την υπογραφή συμφωνίας δανειοδότησης, να διακόψει τη σημαντική επιδότηση των τιμών φυσικού αερίου για τα νοικοκυριά, γεγονός το οποίο θα αυξήσει κατά πολύ την επιβάρυνση των τελικών καταναλωτών φ.α. (56% κατά μ.ο. με χρονοδιάγραμμα περαιτέρω αυξήσεων τα επόμενα έτη). Από μόνο τα δύο αυτά γεγονότα καθίσταται ευνόητο το ισχυρότατο πλήγμα που έχουν δεχθεί ή θα δεχθούν, μεταξύ άλλων, ο τραπεζικός τομέας, η ρευστότητα της οικονομίας, το διαθέσιμο εισόδημα των Ουκρανών και η εσωτερική ζήτηση, και οι συνέπειες που θα έχουν στο διμερές εμπόριο της Ουκρανίας με τη χώρα μας.

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Πίνακας Α' – Βασικά οικονομικά μεγέθη

	2014	2013	2012
ΑΕΠ (ονομαστικό) (σε δισ. UAH)	1.566,72	1.454,9	1.411,2
ΑΕΠ (μεταβολή %)	-6,8	0,0	0,3

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε UAH)	34.646	31.984	30.953
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε USD)	2.138	4.002	3.873
Ανεργία (%)	9,3	7,7	8,1
Πληθωρισμός (%) (Δεκ.-Δεκ.)	22	0,5	-0,2
Εξαγωγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών (σύνολο) (εκατ. USD)	65.422	85.312	90.035
Εισαγωγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών (σύνολο) (εκατ. USD)	60.801	100.796	104.361
Ισοζύγιο εμπορευμάτων και υπηρεσιών (εκατ. USD)	4.621	-15.484	-14.326
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (εκατ. USD)	-5.310	-16.355	-14.315
ΑΞΕ (FDI) στη χώρα (stock / τέλος έτους αναφοράς	57.056	58.157	54.462
ΑΞΕ (FDI) χώρας σε υπόλοιπο κόσμο (stock / τέλος έτους αναφοράς) (εκατ. USD)	6.597	6.575	6.482
Δημοσιονομικό ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-4,6	-4,4	-3,8
Δημόσιο χρέος (% ΑΕΠ)	71%	37,4%	36,8%
Εξωτερικό χρέος (% ΑΕΠ)	71%	78%	77%
Συναλλαγματικά αποθέματα (USD εκατ.)	7.533	20.416	24.546

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας, Κεντρική Τράπεζα

3. Εξέλιξη και ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών

3.1 Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν

Το 2013, ουσιαστικά αποτέλεσε συνέχεια του 2012, καθώς η χώρα παρέμεινε σε ύφεση για τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους (μεταβολή ΑΕΠ: -1,2%, -1,3% και -1,2%) και πέντε συναπτά τρίμηνα από το τρίτο τρίμηνο του 2012. Το τέταρτο τρίμηνο, παρά ταύτα, η αύξηση του ΑΕΠ, υποστηριζόμενη από την αγροτική παραγωγή, υπερέβη όλες τις προσδοκίες, και σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ουκρανίας, ανήλθε σε 3,3%, ισορροπώντας τις απώλειες των προηγούμενων τριμήνων. Συνεπώς, για το 2013 δεν υπήρξε μεταβολή του ΑΕΠ (0%).

Το 2014, εξ αιτίας της εσωτερικής πολιτικής αβεβαιότητας αλλά και της έναρξης των εχθροπραξιών στα ανατολικά της χώρας το ΑΕΠ της χώρας παρουσίασε μεγάλη μείωση ύψους 6,8%. Και τα τέσσερα τρίμηνα του έτους το ΑΕΠ της χώρας παρουσίασε μείωση ξεκινώντας από -1,2% το πρώτο τρίμηνο, -4,5% το δεύτερο, -5,4% το τρίτο και φτάνοντας το -14,8% στο τελευταίο τέταρτο τρίμηνο.

Σύνθεση ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (εκατ. UAH)

	2014
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	1.566.728
1. Προσέγγιση παραγωγής	
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο · επίσκεψη αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσικλετών και ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης	222.675
Μεταποιητικές βιομηχανίες	178.699
Γεωργία, θήρα και δασοκομία	160.516
Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες	109.136
Ακίνητη περιουσία, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες	102.493
Ορυχεία και λατομεία	79.447
Εκπαίδευση	76.992
Δημόσια διοίκηση και άμυνα	74.614
Χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες	69.829
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	55.212
Πληροφορική και επικοινωνίες	47.421
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού	45.635
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	44.072
Κατασκευές	34.979
Διοικητικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες	17.223
Τέχνες και διασκέδαση	13.411
Άλλες υπηρεσίες	12.460
Ξενοδοχεία και εστίαση	9.789

Παροχή νερού και αποχέτευση	7.093
Φόροι επί των προϊόντων	207.384
Επιδοτήσεις επί των προϊόντων	- 2.352
2.. Προσέγγιση δαπάνης	
Τελική καταναλωτική δαπάνη	1.409.772
- Νοικοκυριά	1.107.819
- Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	10.651
- Γενική Κυβέρνηση	291.302
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	220.968
- Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	219.337
- Μεταβολή αποθεμάτων	1.226
- Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	405
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	770.121
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	- 834.133

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας

3.2 Γεωργία/Αγροτική Παραγωγή

Ο γεωργικός τομέας της Ουκρανίας αποτελεί μεγάλο κεφάλαιο για την οικονομία της χώρας και συνεισφέρει στο 10% περίπου του ΑΕΠ της χώρας. Η συγκομιδή σιτηρών για το 2014 ξεπέρασε όλες τις προσδοκίες φτάνοντας τους 57,2 εκατ τόνους, με ετήσια αύξηση 13,6%, λαμβάνοντας υπ' όψιν και την απώλεια της γεωργικής γης στην Κριμαία και μέρος του Donbass. Η παραγωγή ζαχαρότευτλων έφτασε τα 15,7 εκατ. τόνους (αύξηση 45%), πατάτας τα 23,6 εκατ. τόνους (αύξηση 8%), ηλιόσπορων τα 10 εκατ. τόνους, και λαχανικών τα 9,6 3κατ. τόνους.

Η καλλιέργησιμη γη για τις βασικές κατηγορίες προϊόντων είναι 148 εκατ. στρέμματα για δημητριακά και όσπρια, 52 εκατ. στρέμματα για ηλιάνθους, 21 εκατ. στρέμματα για ζωοτροφές, 13 εκατ. στρέμματα για πατάτες, 4 εκατ. στρέμματα για λαχανικά και 3 εκατ. στρέμματα για ζαχαρότευτλα.

Στον τομέα της ζωικής παραγωγής το 2014 καταγράφηκε παραγωγή 3 εκατ. τόνων κρέατος, 11 εκατ. τόνων γάλακτος και 19 δισ. τεμαχίων αυγών. Το ζυικό κεφάλαιο της χώρας αποτελείται από 3,8 εκατ. μονάδες βοοειδών, 7,3 εκατ. χοιρινά, 1,3 εκατ. αιγοπρόβεια και 213 εκατ. πουλερικά.

Πολλοί εμπειρογνώμονες θεωρούν την γεωργία τον πιο ελπιδοφόρο τομέα για την οικονομική σκηνή της Ουκρανίας.

3.3 Βιομηχανία/Βιομηχανική Παραγωγή

Η βιομηχανία συνεισφέρει στο 30% του ΑΕΠ της χώρας.

Για όλο το 2014 η ουκρανική βιομηχανική παραγωγή παρουσίασε μείωση, με την χαμηλότερη μείωση να παρατηρείται τον Μάιο με 2,1% και την υψηλότερη τον Αύγουστο με 21,4%.

Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στη μεταποιητική βιομηχανία (-11%), με την παραγωγή ενέργειας να σημειώνει μείωση 7% και την εξορυκτική βιομηχανία μείωση 11%.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι η παραγωγή οχημάτων σημείωσε μείωση κατά 46% και η παραγωγή συσσωρευτών μείωση 45%.

Κατασκευές

Οι κατασκευές ήταν ο κλάδος που επηρεάστηκε τα πλείστα από τη διεθνή χρηματοοικονομική κρίση και την επακόλουθη ύφεση που έπληξε την Ουκρανία. Το 2014 όλοι οι τύποι κατασκευών παρουσίασαν μείωση σε σχέση με το 2013. Συγκεκριμένα συνολικά οι κατασκευές είχαν μείωση 16%, με την μείωση στην κατασκευή εμπορικών ακινήτων να φτάνει στο 27%.

3.4 Υπηρεσίες

Οι υπηρεσίες αποτελούν το 60% του ΑΕΠ της Ουκρανίας.

Ο συνολικός τζίρος του χονδρικού εμπορίου για το 2014 στην Ουκρανία ανήλθε σε 986,7 δισ. χρίβινες (39,4 δισ. €) ενώ αυτός του λιανικού εμπορίου έφτασε τα 903,5 δισ. χρίβινες (36,1 δισ. €). Και οι δύο δείκτες σημείωσαν κάμψη έναντι του 2013 κατά 15% και 9% αντίστοιχα.

Ο κλάδος της εστίασης σημείωσε επίσης κάμψη έναντι του 2013 κατά 12% φτάνοντας τις 21,3 δισ. χρίβινες (852 εκατ. €)

Τα έσοδα του κλάδου τηλεπικοινωνιών (περιλαμβάνει τα ταχυδρομεία) έφτασαν τα 52,4 δισ. χρίβινες (2 δισ. €) σημειώνοντας μικρή αύξηση 0,3% σε σχέση με το 2013.

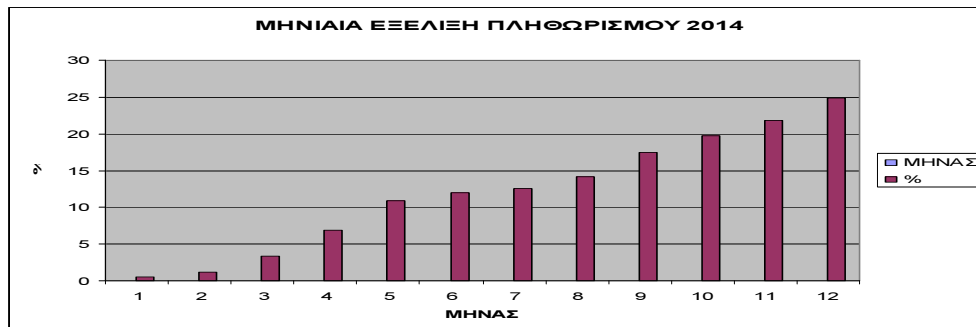
Όσον αφορά στις μεταφορές, ο όγκος των μεταφερομένων εμπορευμάτων στην Ουκρανία ανήλθε το 2014 στους 671 εκατ. τόνους και ο κύκλος εργασιών των μεταφορών εμπορευμάτων σε 335 δισ. τονοχιλιόμετρα. Οι σιδηροδρομικές μεταφορές ανήλθαν σε 387 εκατ. τόνους, οι οδικές μεταφορές 178 εκατ. τόνους, οι υδάτινες μεταφορές μειώθηκαν σε 6 εκατ. τόνους, οι μεταφορές μέσω αγωγών σε 99,7 εκατ. τόνους και οι αεροπορικές μεταφορές σε 0,1 εκατ. τόνους.

Όσον αφορά στις επιβατικές μεταφορές, για το 2014, ο όγκος των επιβατών που μεταφέρθηκαν εντός της χώρας ανήλθε σε 5,8 δισ. επιβάτες. Ο κύκλος εργασιών των επιβατικών μεταφορών ανήλθε σε 106 δισ. χιλιόμετρα επιβατών.

3.5 Πληθωρισμός

Ο πληθωρισμός στην Ουκρανία ακολούθησε σταθερά μια τάση επιβράδυνσης (12,3% το 2009, 9,1% το 2010 και 4,6% το 2011) φτάνοντας σε αποπληθωρισμό (-0,2%) το 2012. Το 2013, παρά τις δύσκολες μακροοικονομικές συνθήκες, η Κεντρική Τράπεζα της Ουκρανίας κατάφερε να διαχειριστεί τις προσδοκίες των αγορών συναλλάγματος τουλάχιστον μέχρι την έναρξη των παραχών του EuroMaidan και βοηθούμενη από την κορεσμένη αγορά τροφίμων, λόγω της υψηλής προσφοράς και της υψηλής αγροτικής παραγωγής, διατήρησε ένα περιβάλλον χαμηλού πληθωρισμού, ήτοι 0,5% στο τέλος του έτους. Καθ' όλη την περίοδο όμως του 2014 ο πληθωρισμός διατήρησε σταθερά αυξητικές τάσεις (παρακάτω διάγραμμα) και διαμορφώθηκε στο 24,9% το 2014, το υψηλότερο επίπεδο τα τελευταία 14 χρόνια.

Τελευταία φορά που ο πληθωρισμός στην πρώην σοβιετική δημοκρατία ήταν σε τέτοιο επίπεδο ήταν το 2000, όταν έφτασε το 25,8%, απορροφώντας την επίδραση της παγκόσμιας κρίσης.

Από την τελική κατανάλωση των νοικοκυριών, όπως φαίνεται παρακάτω, καθίσταται σαφές ότι ο μέσος όρος των ουκρανικών εισοδημάτων, λόγω του μικρού τους μεγέθους, δαπανώνται ως επί το πλείστον για την κάλυψη πρώτων αναγκών και, συνεπώς, το ποσοστό των δαπανών σε τρόφιμα και μη-οινοπνευματώδη ποτά ανέρχεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, ενώ δαπάνες που αφορούν σε εκπαίδευση, διασκέδαση και αναψυχή βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα.

	UAH εκατ.	% συνόλου
Δαπάνες τελικής κατανάλωσης νοικοκυριών (τρέχουσες τιμές)	1.107.819	100,0
01. Τρόφιμα και μη-οινοπνευματώδη ποτά	415.816	37,5
02. Οινοπνευματώδη ποτά – Καπνικά προϊόντα	86.337	7,7
03. Ένδυση / Υπόδηση	56.799	5,1
04. Ενοίκια – Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας	139.829	12,6
05. Ηλεκτρικές οικιακές συσκευές και βελτίωση κατοικιών	45.800	4,1
06. Προστασία της υγείας	56.470	5,0
07. Μεταφορές	129.364	11,6
08. Επικοινωνίες	29.587	2,6
09. Αναψυχή και πολιτισμός	47.755	4,3
10. Εκπαίδευση	13.746	1,2
11. Ξενοδοχεία και εστιατόρια	27.196	2,4
12. Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	59.120	5,9

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας

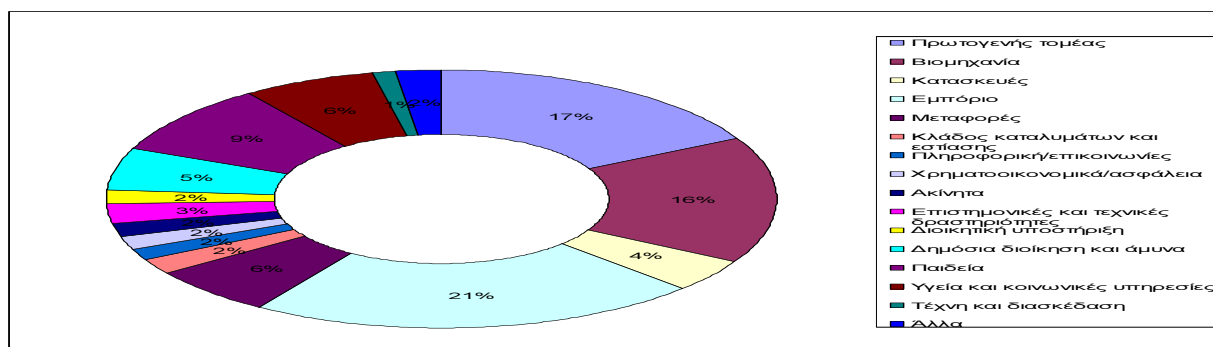
3.6 Αγορά Εργασίας

Η ανεργία στην Ουκρανία ακολουθούσε μια πτωτική πορεία για την περίοδο 2004-2008 (9,2% - 6,9% αντίστοιχα), η οποία ανακόπηκε το 2009 (9,6%) λόγω της ύφεσης στη χώρα. Έκτοτε, ξεκίνησε μια νέα πτωτική φάση η οποία όμως ανακόπηκε με την έναρξη του 2014. Καθ' όλη την διάρκεια της χρονιάς αυτής η ανεργία αυξήθηκε καταγράφοντας στο τέλος του έτους ποσοστό 9,7%.

Σημειώνεται ότι, κατά το 2014, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ουκρανίας ανήλθε σε 19,9 εκατ., εκ των οποίων τα 18,073 εκατ. ήταν σε μόνιμη απασχόληση κατά τη διάρκεια του έτους.

Για το 2014, η απασχόληση ανά κλάδο οικονομίας ανερχόταν ως εξής:

Αποδοχές

Όσον αφορά στις αποδοχές των εργαζομένων, για το 2014, ο επίσημος μέσος μισθός στην Ουκρανία ανήλθε σε UAH 4.012 (περίπου €300), μειωμένος κατά 10,8% από το 2013.

Οι υψηλότεροι μέσοι μηνιαίοι μισθοί για το 2014 καταγράφησαν στις αεροπορικές μεταφορές (UAH 11.967), στις χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (UAH 7.020) και στις επικοινωνίες και την πληροφόρηση (UAH 5.176) ενώ οι χαμηλότεροι στα ταχυδρομεία (UAH 1.934), στις επιχειρήσεις ξενίας και εστίασης (UAH 2.261) και στη γεωργία (UAH 2.476).

Το 2014 συνεχίστηκαν οι μεγάλες αποκλίσεις στο μέσο μισθό ανά γεωγραφική περιοχή της χώρας, με τους υψηλότερους μέσους μισθούς να καταγράφονται στην πόλη του Κιέβου (UAH 6.414), στην περιφέρεια του Donetsk (UAH 4.498), στην περιφέρεια του Μικολάιβ (UAH 4.143), στην περιφέρεια του Κιέβου (UAH 4.100) και στην περιφέρεια της Ζαπορίζια (UAH 4.048). Οι χαμηλότεροι μισθοί καταγράφηκαν στις περιφέρειες Ternopil (UAH 2.992) και του Chernihiv (UAH 2.924).

Σύμφωνα, πάντως με την Κυβέρνηση, πάνω από το ένα τέταρτο των Ουκρανών σε ηλικία εργασίας απασχολούνται ανεπίσημα και δεν καταβάλουν ασφαλιστικές εισφορές. Συνεπώς, πέραν της εισφοροδιαφυγής, ουδείς γνωρίζει υπό ποιους εργασιακούς όρους απασχολούνται, τι ασφάλιση έχουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, ποια ασφαλιστική κάλυψη έχουν σε περίπτωση ατυχήματος ή αναπηρίας και πως θα λάβουν συντάξεις. Επίσης, σύμφωνα και πάλι με επίσημες πηγές, το ποσοστό των αδήλων αποδοχών των εγγεγραμμένων απασχολούμενων ανέρχεται κατά μέσο όρο σε σχεδόν ένα τρίτο του συνολικού τους μισθού.

Στην Ουκρανία, η αποφυγή από τους εργοδότες της καταχώρισης των απασχολούμενων των επιχειρήσεών τους ή η καταχώρισή τους με βασικό μισθό και η καταβολή οποιουδήποτε επιπλέον αδήλου μισθού σε μετρητά, αποτελούν ιδιαίτερα διαδεδομένα φαινόμενα τα οποία δεν περιορίζονται, ως εθισται σε άλλες χώρες, στις μικρότερες επιχειρήσεις ή σε κλάδους συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, αλλά επεκτείνονται σε όλο το φάσμα της απασχόλησης στη χώρα.

Από την άλλη πλευρά, φαίνεται ότι παραμένει προς το συμφέρον των επιχειρήσεων που απασχολούν ανεπίσημα προσωπικό να καταβάλλουν τα περιστασιακά πρόστιμα ή σχετικές δωροδοκίες από το να καταχωρίζουν τους εργαζομένους τους και να καταβάλλουν τις σχετικές εισφορές, καθώς έτσι διατηρούν χαμηλά τα εργασιακά κόστη τους και υψηλά την ανταγωνιστικότητά τους.

3.7 Εξωτερικό Εμπόριο

Παρά την έναρξη της διαδικασίας προσέγγισης με την ΕΕ και τις ελπίδες για προσανατολισμό της χώρας προς την Δύση και την εγκαθίδρυση λειτουργικής οικονομίας της αγοράς το ουκρανικό εξωτερικό εμπόριο κατά το 2014 παρουσίασε σημαντική μείωση τόσο ως προς το μέγεθος των εισαγωγών όσο και των εξαγωγών. Ιδιαίτερα σημαντική, λόγω και της ύφεσης που πλήττει την οικονομία υπήρξε η μείωση των εισαγωγών, οι οποίες περιορίστηκαν κατά την διάρκεια του προηγούμενου έτους κατά 36% ενώ και οι εξαγωγές περιορίστηκαν κατά 14%. Συνέπεια όλων αυτών υπήρξε ο δραστικός περιορισμός του εμπορικού ελλείμματος στο μόλις 0,52 δις \$ έναντι ελλείμματος 13,65 δις \$ το 2013 και 15,85 δις \$ το 2012.

Πίνακας Β' - Εξωτερικό εμπόριο χώρας (δις. \$)

	2014	Μεταβολή 2013/2014	2013	Μεταβολή 2012/2013	2012
Εξαγωγές	53,90	- 14%	63,31	-8%	68,80
Εισαγωγές	54,42	- 36%	76,96	-9%	84,65
Ισοζύγιο	-0,52	53%	-13,65	-14%	-15,85

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας

Όσον αφορά, συγκεκριμένα, στις ουκρανικές εξαγωγές, τα σιδηρούχα μέταλλα και τα δημητριακά συνεχίζουν να κατέχουν σημαντικό τμήμα στο σύνολο των εξαγωγών με συμμετοχή επί του συνόλου 33% (2012: 32,5%) παρά τη μείωση που έχουν υποστεί. Σημειωτέον, ότι στην πρώτη δεκάδα βρίσκονται εννιά προϊόντα που απάρτιζαν την πρώτη δεκάδα του 2012 – αν και σε διαφορετική σειρά. Χαρακτηριστικό, τέλος, είναι ότι οι εξαγωγές των δέκα πρώτων ομάδων καλύπτουν περίπου το 69% του συνόλου των ουκρανικών εξαγωγών.

Όσον αφορά στις ουκρανικές εισαγωγές, παρατηρούμε ότι τα ορυκτά καύσιμα (ουσιαστικά το ρωσικό φυσικό αέριο), παρά τη μείωση που παρουσίασαν το 2013, συνεχίζουν να κυριαρχούν καλύπτοντας πάνω από το 1/4 των εισαγωγών (28%) Έπονται σε σημαντική απόσταση οι κατηγορίες "84 - Πυρηνικοί αντ/ρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχ. επινοήσεις" και "85 - Μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και τα μέρη τους". Στην πρώτη δεκάδα εισαγωγών του 2013, τα εννιά πρώτα προϊόντα

βρίσκονται στην ίδια θέση που βρίσκονταν και το 2012. Επίσης, οι εισαγωγές των δέκα πρώτων ομάδων καλύπτουν επίσης το 69% του συνόλου των ουκρανικών εισαγωγών.

Πίνακας Γ' - Δέκα κύριες ομάδες προϊόντων

	Ουκρανικές εξαγωγές 2014 ανά ομάδα προϊόντος	χιλ. USD	Μεταβολή από το 2013	Συμμετοχή
	Σύνολο	53.901.689	-14%	100%
1.	72 - Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	12.905.392	-9,8%	24%
2.	10 - Δημητριακά	6.544.127	3%	12%
3.	26 - Μεταλλεύματα και στάχτες	3.472.392	-9%	6%
4.	84 - Πυρηνικοί αντι/ρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχ. επινοήσεις	2.977.117	-21%	6%
5.	85 - Ηλεκτρικές μηχανές	2.680.087	-14%	5%
6.	27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών	2.012.058	-26%	4%
7.	73 - Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	1.691.001	-33%	3%
8.	12 - Ελαιώδεις σπόροι και φρούτα	1.687.715	-18%	3%
9.	44 - Ξύλο και προϊόντα από ξύλο	1.261.972	10%	2%
10.	28 - Ανόργανα χημικά προϊόντα	1.178.236	-29%	2%

	Ουκρανικές εισαγωγές 2014 ανά ομάδα προϊόντος	χιλ. USD	Μεταβολή από το 2013	Συμμετοχή
	Σύνολο	54.428.716	-9%	100%
1.	27 - Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών	15.143.727	-29%	28%
2.	84 - Πυρηνικοί αντι/ρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχ. επινοήσεις	4.914.162	-28%	9%
3.	39 - Πλαστικά και πολυμερή υλικά	2.925.435	-18%	5%
4.	30 - Φαρμακευτικά προϊόντα	2.473.307	-21%	4%
5.	87 - Υποδομές επίγειων μεταφορών πλην σιδηροδρόμων	2.450.998	-55%	4%
6.	72 - Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	1.298.537	-42%	2%
7.	48 - Χαρτί και χαρτόνια. τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι	1.103.347	-35%	2%
8.	38 - Διάφορα χημικά προϊόντα	1.029.462	-21%	1%
9.	73 - Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	840.324	-30%	1%
10.	08 - Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών	804.828	-33%	1%

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας

Παρά τη μείωση κατά -35% των ρωσικών εισαγωγών από την Ουκρανία, η Ρωσία παρέμεινε και για το 2014, ο μεγαλύτερος και σημαντικότερος πελάτης για τα εξαγόμενα ουκρανικά προϊόντα απορροφώντας το 18% των εξαγωγών της. Η μείωση αυτή αποτελεί συνέχεια της μείωσης του 2013, η οποία διέκοψε μια σειρά σημαντικότερων αυξήσεων των ουκρανικών εξαγωγών προς τη Ρωσία τα τελευταία χρόνια. Δεύτερη, με μεγάλη διαφορά, ακολουθεί η Τουρκία, η οποία προμηθεύτηκε το 6% των ουκρανικών εξαγωγών για το 2014 (με μείωση 6%), τρίτη η Αίγυπτος, η οποία προμηθεύτηκε το 5% (αύξηση 5%) και έπονται οι Κίνα, Πολωνία, Ιταλία κ.α.

Ετι σημαντικότερο ρόλο συνεχίζει να παίζει η Ρωσία και στις ουκρανικές εισαγωγές καλύπτοντας σχεδόν το ένα πέμπτο του συνόλου (23%), με μείωση όμως κατά 45% από το 2013. Δεύτερη είναι η Κίνα, καλύπτοντας το 10% των ουκρανικών εισαγωγών (μείωση 31%), τρίτη η Γερμανία η οποία κάλυψε επίσης το 10% των ουκρανικών εισαγωγών (μείωση 21%) και έπονται οι Λευκορωσία, Πολωνία, Η.Π.Α. κ.α.

Πίνακας Δ' - Κύριοι Εμπορικοί Εταίροι Ουκρανίας για το 2014

	Ουκρανικές εξαγωγές 2014 ανά χώρα	χιλ. USD	Μεταβολή από το 2013	Ισοζύγιο
	Σύνολο	53.901.689	-8%	-527.027
1.	Ρωσία	9.798.226	-35%	-2.901.763
2.	Τουρκία	3.561.365	-6%	2.261.824
3.	Αίγυπτος	2.862.068	5%	2.770.980
4.	Κίνα	2.674.125	-2%	-2.736.827
5.	Πολωνία	2.644.656	4%	-426.163

6.	Ιταλία	2.468.270	5%	959.296
7.	Ινδία	1.815.849	-8%	1.159.080
8.	Λευκορωσία	1.617.084	-18%	-2.353.709
9.	Γερμανία	1.590.590	-0,8%	-3.770.930
10.	Ουγγαρία	1.509.893	-3%	45.923

	Ουκρανικές εισαγωγές 2014 ανά χώρα	χιλ. USD	Μεταβολή από το 2013	Ισοζύγιο
	Σύνολο	54.428.716	-9%	-527.027
1.	Ρωσία	12.699.989,	-45%	-2.901.763
2.	Κίνα	5.410.952,	-31%	-2.736.827
3.	Γερμανία	5.361.520,	-21%	-3.770.930
4.	Λευκορωσία	3.970.793,	10%	-2.353.709
5.	Πολωνία	3.070.819	-24%	-426.163
6.	Η.Π.Α.	1.928.924	-30%	-1.871.087
7.	Ιταλία	1.508.974	-27%	959.296
8.	Ουγγαρία	1.463.970	4%	45.923
9.	Τουρκία	1.299.541	-30%	2.261.824
10.	Γαλλία	1.269.213	26%	156.437

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας

Σε επίπεδο ομάδων χωρών, το 2013, οι χώρες ΚΑΚ ξεπεράσθηκαν από τις ευρωπαϊκές χώρες και την Ασία οι οποίες απορροφούν πλέον πολύ πάνω από το μισό των ουκρανικών εξαγωγών (31% και 27% αντίστοιχα), έναντι επίσης 27% για τις χώρες ΚΑΚ. Η Αφρική βρίσκεται πολύ πιο πίσω με 9% των ουκρανικών εξαγωγών. μόλις με την Ευρώπη όπως και την Ασία να απορροφούν περίπου 27% του συνόλου η κάθε μία.

Και στις ουκρανικές εισαγωγές η Ευρώπη καλύπτει, πλέον, το 41% του συνόλου, αντικαθιστώντας και εδώ την παραδοσιακά πρώτη ομάδα των χωρών ΚΑΚ (31%).

Προβληματισμό ωστόσο δημιουργεί η μάλλον ασθενής αύξηση τόσο των ουκρανικών εξαγωγών αλλά και εισαγωγών από ευρωπαϊκές χώρες παρά τον προσανατολισμό της χώρας προς την Δύση και την υπογραφή της DCFTA.

Πίνακας Ε' – Εξαγωγές ανά γεωγραφικό προορισμό / προέλευση

Ουκρανικές εξαγωγές 2014 ανά ομάδα χωρών	χιλ. USD	Μεταβολή από το 2013
Σύνολο	53.901.689	-8%
Ευρώπη	17.122.100	0,33%
Ασία	15.350.900	-32%
Χώρες ΚΑΚ	14.882.300	-8,6%
Αφρική	5.098.200	-0,02%
Αμερική	1.372.200	-36%
Ωκεανία	23.500	-41%

Ουκρανικές εισαγωγές 2014 ανά ομάδα χωρών	χιλ. USD	Μεταβολή από το 2012
Σύνολο	54.428.716	-9%
Ευρώπη	22.383.000	4%
Χώρες ΚΑΚ	17.276.800	-38%
Ασία	10.848.000	-28%
Αμερική	3.021.000	-30%
Αφρική	679.900	-9%
Ωκεανία	182.000	94%

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας

4. Κρατικός Προϋπολογισμός

Στις 21 Ιανουαρίου 2014 δημοσιεύθηκε ο Κρατικός Προϋπολογισμός της Ουκρανίας για το 2014. Τα δημοσιονομικά έσοδα προβλέπεται να ανέλθουν σε UAH 395,3 δισ. και οι δημοσιονομικές δαπάνες σε UAH 462,2 δισ. Το μέγιστο δημοσιονομικό

έλλειμμα ορίστηκε σε UAH 71,6 δισ. και το όριο του δημοσίου χρέους για το 2014 ορίστηκε σε UAH 585,48 δισ. (USD 68,88 δισ.). Ο ελάχιστος μισθός ορίζεται σε UAH 1.218 (USD 143,29) από 1^{ης} Ιανουαρίου, UAH 1.250 από 1^{ης} Ιουλίου και UAH 1.301 από 1^{ης} Οκτωβρίου.

Τα δημόσια οικονομικά της Ουκρανίας παρέμειναν υπό πίεση κατά το 2014 καθώς η κρίση στη χώρα και η οικονομική επιβράδυνση περιόρισαν αισθητά τα δημοσιονομικά έσοδα. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού παρουσίασε τελικά έλλειμμα που ανήλθε σε 4,6% του ΑΕΠ. Η χώρα όμως βρίσκεται σε διαδικασία μακροοικονομικής υποστήριξης από το Δ.Ν.Τ. και την ΕΕ και ικανοποιεί τις εξωτερικές υποχρεώσεις της, ενώ παράλληλα διαπραγματεύεται την αναδιάρθρωση του εξωτερικού χρέους της.

5. Οικονομικό-Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Καθώς η νομοθεσία στην Ουκρανία μεταβάλλεται συχνά και απροειδοποίητα και οι ισχύοντες νόμοι τυγχάνουν συχνά διπλής ερμηνείας, οι παρακάτω αναφερόμενες διατάξεις σκόπιμο είναι να λαμβάνονται ως ενδεικτικές μέχρις επιβεβαίωσής τους.

Όλα τα νομικά και φυσικά πρόσωπα τα οποία διεξάγουν εμπορικές πράξεις οφείλουν να καταχωρούνται στην οικεία φορολογική αρχή και να δηλώνουν τακτικά όλες τις φορολογητέες συναλλαγές τους.

Όλοι οι φορολογούμενοι συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών θα πρέπει να έχουν καταγραφεί στο Κρατικό Μητρώο για Ατομικούς Φορολογούμενους και να λάβουν ΑΦΜ. Το ουκρανικό ΑΦΜ απαιτείται για ένα μεγάλο εύρος ενεργειών όπως η καταχώρηση εταιρειών, η ενοίκιαση διαμερισμάτων, το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών, η καταβολή προσωπικού φόρου εισοδήματος και η καταχώρηση δαπανών που εκπίπτουν από τη φορολογία.

Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος από μισθούς, επιδόματα, και άλλες πηγές που δεν καλύπτεται από σχετικές διατάξεις ανέρχεται σε 15%. Για μηνιαία εισοδήματα τα οποία υπερβαίνουν κατά 10 φορές τον ελάχιστο μηνιαίο μισθό ο οποίος ορίζεται στην αρχή του σχετικού έτους ισχύει φορολογία 17%.

Εταιρικός φόρος

Οι ουκρανικές και αλλοδαπές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ουκρανία μέσω μόνιμης εγκατάστασης υποχρεούνται σε καταβολή φόρου επί του εισοδήματος της εταιρείας, ο συντελεστής του οποίου ανέρχεται σε 18%. Ειδικό όρο ισχύουν για συγκεκριμένες δραστηριότητες όπως οι ασφαλιστικές, γεωργικές κ.α.

Οι εταιρείες / ατομικές επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν να καταβάλλουν το λεγόμενο Ενοποιημένο Φόρο ο οποίος εισάγει καθεστώς απλοποιημένης και χαμηλότερης φορολόγησης. Οι ενδιαφερόμενοι κατατάσσονται σε έξι κατηγορίες ανάλογα με το εισόδημα και τους εργαζόμενους που απασχολούν. Σε γενικές γραμμές, η εκλόγιμη εταιρεία / επιχείρηση δεν θα πρέπει να έχει παραπάνω από 50 υπαλλήλους και ετήσιο εταιρικό εισόδημα άνω των UAH 5 εκατ. Το ύψος του φόρου εξαρτάται επίσης από το αν η εταιρεία υπόκειται σε ΦΠΑ.

Φόρος προστιθέμενης αξίας

Ο συντελεστής του ΦΠΑ για εγχώριες πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών και την εισαγωγή αγαθών ανέρχεται σε 20%. Τα εξαγόμενα αγαθά και οι βοηθητικές υπηρεσίες έχουν μηδενικό συντελεστή. Οι δηλώσεις και οι πληρωμές γίνονται μηνιαίως, όμως η επιστροφή ΦΠΑ όπως προβλέπεται από το Νόμο είναι συνήθως πολύ δύσκολη ενώ και οι νεοκαταχωρηθέντες στο ΦΠΑ δεν μπορούν, κατά κανόνα, να απαιτήσουν επιστροφή του φόρου για τους πρώτους δώδεκα μήνες.

Παρακρατούμενος φόρος

Τα εισοδήματα των μη-μόνιμων κατοίκων υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου (withholding tax). Για την Ελλάδα ισχύουν τα εξής ποσοστά: 5% στα μερίσματα για ελάχιστη εταιρική συμμετοχή 25% (άλλως 10%), 10% στους τόκους και 10% στα δικαιώματα εκμετάλλευσης.

Ειδικός φόρος κατανάλωσης

Καταβάλλεται κατά την αγορά αυτοκινήτων, αμαξωμάτων, αλκοολούχων ποτών, προϊόντων καπνού, καυσίμων (βενζίνης και πετρελαίου) και καθορίζεται συγκεκριμένα για κάθε προϊόν.

Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης

Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες υποχρεούνται στην καταβολή των Ενοποιημένων Εισφορών Κοινωνικής Ασφάλισης. Οι εργαζόμενοι συμμετέχουν με ποσοστό 3,6% και οι εργοδότες με ποσοστό 36,76% - 49,7% επί των μικτών αμοιβών των εργαζομένων.

Δασμοί

Υπάρχουν δύο κατηγορίες δασμών στην Ουκρανία:

- α) οι μειωμένοι δασμοί που ισχύουν επί των εμπορευμάτων που προέρχονται από χώρες-μέλη του Παγκόσμιου

Οργανισμού Εμπορίου του οποίου είναι μέλος και η Ουκρανία και χώρες οι οποίες απολαύουν της ιδιότητας του “μάλλον ευνοούμενου κράτους” και

β) οι πλήρεις δασμοί που ισχύουν επί των εμπορευμάτων που προέρχονται από άλλες χώρες ή επί των προϊόντων στα οποία δεν μπορεί να καθοριστεί η χώρα προέλευσης.

Σε πολλές περιπτώσεις, πλέον, οι μειωμένοι και οι πλήρεις δασμοί ταυτίζονται. Οι δασμοί μπορεί να επιβάλλονται επί της αξίας, επί του αριθμού των μονάδων ή σε συνδυασμό των δύο. Υπάρχουν εποχικοί δασμοί, ειδικοί δασμοί, δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί. Επιπλέον των μειωμένων δασμών, η Ουκρανία έχει συνάψει Συμφωνίες Ελευθέρων Συναλλαγών με τις χώρες ΚΑΚ, τη Γεωργία και την πΓΔΜ, οι οποίες προβλέπουν την εισαγωγή αγαθών με τελωνειακή ατέλεια στην Ουκρανία.

Μετά την υπογραφή του τμήματος της Συμφωνίας Σύνδεσης που περιλαμβάνει τη Σφαιρική και σε Βάθος Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (DCFTA) με την Ε.Ε., οι περισσότεροι των δασμών θα μειωθούν δραματικά ή θα εξαλειφθούν και το εμπόριο με την Ε.Ε. θα καταστεί σαφώς ευκολότερο.

Καθεστώς εισαγωγών

Προς το παρόν, υφίσταται υποχρεωτική διαδικασία πιστοποίησης με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα εισαγόμενα στην Ουκρανία προϊόντα συμμορφώνονται με τα εθνικά πρότυπα. Η πιστοποίηση παρέχεται από την ουκρανική αρχή πιστοποίησης (UkrSEPRO) όσον αφορά σε μεγάλο εύρος εισαγόμενων αγαθών με την έκδοση Ουκρανικού Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης. Επίσης, ορισμένα προϊόντα απαιτούν ειδικές άδειες για την εισαγωγή τους στη χώρα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου έχουν πολλάκις προσάψει στην Ουκρανία ότι πιστοποιήσεις και άδειες τέτοιου τύπου χρησιμοποιούνται ως μη-δασμολογικά εμπόδια, με αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να έχει επιτευχθεί αλλαγή της νομοθεσίας και διευκόλυνση των εισαγωγών.

Οποιαδήποτε επιχείρηση στην Ουκρανία επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί ως εισαγωγέας εμπορευμάτων θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο οικείο τελωνείο που εξυπηρετεί την περιοχή στην οποία έχει την έδρα της η εταιρεία. Ο εκτελωνισμός εμπορευμάτων σε διαφορετικό τελωνείο απαιτεί προηγούμενη άδεια από το τελωνείο όπου έχει εγγραφεί η εταιρεία.

Τα εμπορεύματα τα οποία εισάγονται στην Ουκρανία θα πρέπει να δηλώνονται στις τελωνειακές αρχές είτε από τον εισαγωγέα είτε από εξουσιοδοτημένο εκτελωνιστή εκ μέρους του εισαγωγέα. Η δασμολογητέα αξία δηλώνεται με τη σχετική δήλωση, όμως ο εισαγωγέας οφείλει να παράσχει σχετικά έγγραφα για να αποδείξει τη δασμολογητέα αξία. Αν αυτά τα έγγραφα δεν είναι διαθέσιμα, ή αν ο τελωνειακός υπάλληλος έχει αντιρρήσεις σχετικά με τα δεδομένα που κατέθεσε ο εισαγωγέας, μπορεί να ορίσει τη δασμολογητέα αξία βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, βάσει τιμών παρόμοιων ή άλλων ίδιων εμπορευμάτων.

Ορισμένα εμπορεύματα, σύμφωνα με το Νόμο, μπορούν να λάβουν άδεια για προσωρινή εισαγωγή / εξαγωγή, εξαιρούμενα από δασμούς, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αν πρόκειται για:

- εμπορεύματα που προορίζονται για επίδειξη κατά τη διάρκεια εκθέσεων, συνεδρίων ή παρόμοιων περιπτώσεων,
- επαγγελματικό εξοπλισμό ο οποίος χρησιμοποιείται από ΜΜΕ ή για κινηματογράφηση,
- εμπορευματοκιβώτια, παλέτες, συσκευασίες ή άλλα υλικά που εισάγονται σε σχέση με εμπορικές συναλλαγές,
- μεταφορικά οχήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων σε σχέση με εμπορικές συναλλαγές,
- πλοία και αεροσκάφη τα οποία εισήχθησαν για επισκευή.

Η Ουκρανία είναι μέλος της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης για τις Προσωρινές Εισαγωγές, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η αδασμολόγητη προσωρινή εισαγωγή περιορισμένου αριθμού εμπορευμάτων στη χώρα. Η προσωρινή εισαγωγή επιτρέπεται για περίοδο μέχρι ενός έτους και μπορεί να παραταθεί από τις τελωνειακές αρχές.

Παρά ταύτα, η πρακτική έχει δείξει ότι η εφαρμογή της σχετικής με τα ως άνω νομοθεσίας δεν βρίσκει πάντα εύφορο έδαφος στις κατά τόπους υπηρεσίες και τελωνεία της Ουκρανίας. Το Γραφείο μας έχει ενημερωθεί πολλάκις για προσπάθειες δασμολόγησης προσωρινώς εισαγόμενων προϊόντων, ειδικά όσον αφορά σε εκθεσιακό υλικό / δείγματα, καθώς, συχνά, κατά την εισαγωγή δειγμάτων – τα οποία προορίζονται για εκθεσιακή διανομή / κατανάλωση, οι ουκρανικές αρχές ζητούν την καταβολή δασμού και την υποβολή της πλήρους σειράς δικαιολογητικών, ως αν τα εν λόγω προϊόντα εισάγονταν για κανονική χρήση.

Επομένως, οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να συνεννοούνται εκ των προτέρων με τους εισαγωγείς που έχουν αναλάβει τις εν λόγω προσωρινές εισαγωγές ή τους εμπλεκόμενους εκτελωνιστές ώστε να είναι ενήμεροι για τις απαιτούμενες διαδικασίες.

6. Τραπεζικός Τομέας

Την 1 Ιανουαρίου 2015, 163 τράπεζες (με τη μορφή της δημόσιας ανώνυμης εταιρείας) είχαν άδεια τραπεζικής λειτουργίας στην Ουκρανία (1/1/2014: 180). Εκ των 163 τραπεζών, 51 (1/1/2014: 49) είχαν συμμετοχή ξένου κεφαλαίου και 19 (1/1/2013: 19) ήταν αποκλειστικά ξένες τράπεζες. Το μερίδιο του ξένου κεφαλαίου στο εγκεκριμένο κεφάλαιο του συνόλου των τραπεζών

ανερχόταν την 1/1/2015 σε 32,5%.

Το σύνολο του ενεργητικού του κλάδου ανερχόταν την ίδια χρονική στιγμή στα 1,31 τρις UAH (περίπου 54 δις €), οι χορηγήσεις στο 1 τρις UAH (41 δις €) και οι ζημίες στα 52,9 δις UAH (2,2 δις €).

Η δομή του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ουκρανίας χαρακτηρίζεται από τον χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης και τον μεγάλο αριθμό τραπεζών. Στα τέλη του 2014 λειτουργούσαν στην χώρα 162 τράπεζες ενώ τα πέντε μεγαλύτερα πιστωτικά ιδρύματα αντιπροσώπευαν περίπου το 43% του συνολικού ενεργητικού του τομέα. Ο ουκρανικός τραπεζικός τομέας περιλαμβάνει ένα μεγάλο αριθμό των λεγόμενων "τραπεζών τσέπης", δηλαδή πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν σαν οικονομική υπηρεσία άλλης επιχείρησης με την οποία είναι ιδιοκτησιακά συνδεδεμένα. Σε ό,τι αφορά την γεωγραφική κατανομή η τραπεζική δραστηριότητα είναι συγκεντρωμένη στην πρωτεύουσα καθώς περίπου το 50% του συνόλου των καταθέσεων και σχεδόν το 57% του συνόλου των πιστώσεων βρίσκονται εκεί. Ακολουθούν σε ό,τι αφορά τις καταθέσεις η Περιφέρεια Dnipropetrovsk με το 9% και η Οδησσός με το 5% του συνόλου των καταθέσεων και ακολουθούνται από το Χάρκοβο και το Lνίν, περιοχές με μερίδια της τάξης του 4% η κάθε μία. Σε ό,τι αφορά τις πιστώσεις, περίπου το 13% του συνόλου των πιστώσεων δόθηκαν στο Dnipropetrovsk περιοχή, ενώ η Οδησσός αντιπροσώπευε περίπου το 4% του συνόλου των πιστώσεων και ακολουθείται από το Ντόνετσκ με 3%.

Η κρίση που ξεκίνησε στα τέλη του 2013, η έντονη διολίσθηση της Γκρίβνας, οι αναλήψεις καταθέσεων, το υψηλό επίπεδο μη-εξυπηρετούμενων δανείων και η έλλειψη ρευστότητας έχουν εξασθενήσει ιδιαίτερα το τραπεζικό σύστημα της Ουκρανίας. Η ισχυρή υποτίμηση της χρίβνας, από το Φεβρουάριο του 2014, σε συνδυασμό με την απότομη αύξηση του πληθωρισμού και την διολίσθηση στην ύφεση είχαν σημαντικό αντίκτυπο στους καταθέτες, οι οποίοι έχασαν την εμπιστοσύνη τους και άρχισαν να αποσύρουν καταθέσεις σε συνάλλαγμα καθώς και καταθέσεις εθνικού νομίσματος. Το σύνολο των καταθέσεων μειώθηκαν κατά 4% στα τέλη Μαρτίου 2014, 27% στα τέλη Σεπτεμβρίου 2014, και 40% στα τέλη του Γενάρη 2015 σε σύγκριση με έναν χρόνο πριν για την ίδια περίοδο κάθε φορά. Στα τέλη Ιανουαρίου του 2015 οι λογαριασμοί σε ξένο συνάλλαγμα είχαν συρρικνωθεί κατά 39% σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Οι καταθέσεις των νοικοκυριών συρρικνώθηκαν κατά την περίοδο αυτή επίσης κατά 46%, κάτι που οφείλεται μεταξύ άλλων και στην κατακόρυφη πτώση του πραγματικού επιτοκίου (από περίπου 12% στο τέλος του 2013 σε περίπου 0% το καλοκαίρι του 2014 και -12% τον Ιανουάριο του 2015)

7. Υποδομές - Μεταφορές

Η Ουκρανία έχει ένα καλά αναπτυγμένο δίκτυο μεταφορικών υποδομών και είναι εύκολα προσβάσιμη από αέρος, θαλάσσης και ξηράς. Το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου του 2012 αποτέλεσε την αφορμή για σημαντική αναβάθμιση των μεταφορικών υποδομών.

Η Ουκρανία διαθέτει σιδηροδρομικό δίκτυο 22.000 χλμ. και intercity τρένα μεταξύ των πόλεων του Κιέβου, του Λβιβ, του Χάρκιβ και του Ντονιέτσκ. Το οδικό δίκτυο (169.477 χλμ.) είναι σε μέτρια προς κακή κατάσταση με την εξαίρεση συγκεκριμένων αυτοκινητοδρόμων. Επίσης η Ουκρανία έχει πλωτές οδούς 4.400 χλμ. και 16 αεροδρόμια τα οποία δέχονται εμπορική αεροπορική κίνηση. Οι περισσότερες διεθνείς πτήσεις γίνονται από το Διεθνές Αεροδρόμιο του Boryspil, περίπου 30 χλμ. εκτός Κιέβου και το δεύτερο μικρότερο αεροδρόμιο του Κιέβου, Zhuliany, κοντά στο κέντρο της πόλης.

Το 2011, η Ουκρανία ξεκίνησε την εφαρμογή μιας στρατηγικής μεταφορών με σκοπό την ανάπτυξη υπο-τομικών προγραμμάτων μεταφορών, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020. Επίσης, το Μάιο του 2011, υιοθετήθηκε μια στρατηγική για την οδική ασφάλεια και το Σεπτέμβριο του 2011, τέθηκε σε ισχύ ο αναθεωρημένος Κώδικας Αεροπορικών Μεταφορών.

8. Κανονιστική Συμμόρφωση

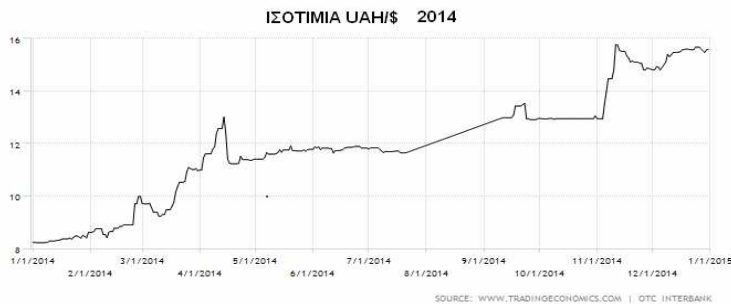
Η κύρια νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των επιχειρήσεων, το εμπόριο, τις επενδύσεις και τις παρεμφερείς λειτουργίες στην Ουκρανία αποτελείται, κατά περίπτωση, από, μεταξύ άλλων, τον Αστικό Κώδικα, τον Εμπορικό Κώδικα, τον Φορολογικό Κώδικα, το Νόμο περί Επιχειρηματικών Ενώσεων, το Νόμο περί Ανωνύμων Εταιρειών, το Νόμο περί Χρεογράφων και Χρηματιστηρίου, το Νόμο περί Ξένων Επενδύσεων, το Νόμο για την Προστασία του Οικονομικού Ανταγωνισμού, το Νόμο περί Προστασίας από τον Αθέμιτο Ανταγωνισμό, το Νόμο για την Περιβαλλοντική Προστασία, το Νόμο για τα Κοινά Επενδυτικά Ιδρύματα, το Νόμο περί Απασχόλησης, το Νόμο περί Λογιστικών και Χρηματοοικονομικών Εκθέσεων, το Νόμο περί Λογιστικού Ελέγχου, και για τις εξωτερικές επιχειρηματικές σχέσεις των ουκρανικών και αλλοδαπών φυσικών και νομικών προσώπων, το Νόμο περί Αλλοδαπής Οικονομικής Δραστηριότητας.

Στην Ουκρανία επιτρέπεται η διαιτησία και η συμπερίληψη διατάξεων διεθνούς διαιτησίας σε συμβάσεις με ξένες εταιρείες.

Επίσης, στην Ουκρανία υφίσταται η Εθνική Επιτροπή Χρεογράφων και Χρηματιστηρίου, η οποία έχει ως σκοπό τη νομική ρύθμιση των σχέσεων που προκύπτουν στην κεφαλαιαγορά, την προστασία των πολιτών και του κράτους της Ουκρανίας και την πρόληψη των καταχρήσεων και των παραβάσεων στην κεφαλαιαγορά.

9. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Στα μέσα Φεβρουαρίου του 2014, η Κεντρική Τράπεζα της Ουκρανίας εγκατέλειψε την de facto πρόσδεση της Γκρίβνας με το Δολάριο Η.Π.Α. εν μέσω σημαντικών πιέσεων για υποτίμηση και δραματική μείωση των συναλλαγματικών της διαθεσίμων, τα οποία στο τέλος Φεβρουαρίου είχαν πέσει σε λιγότερο από δύο μήνες εισαγωγών. Η Γκρίβνα ξεκίνησε το 2014 με μία ισοτιμία περίπου στο 1\$ = 8UAH και έχασε μέσα στην χρονιά το 50% της αξίας της φτάνοντας στα τέλη του 2014 το 1\$ = 16 UAH. Πλέον, κατά τη σύνταξη της παρούσας, η Γκρίβνα είχε χάσει σχεδόν 50% της αξίας της σε σχέση με το Δολάριο Η.Π.Α. και το Ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

(βλ. και Κεφ. Β.1),

Αυτή τη στιγμή, η οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση της Ουκρανίας μετά τις πρόσφατες πολιτικές και γεωστρατηγικές εξελίξεις στη χώρα, καθιστά οποιαδήποτε πρόβλεψη ιδιαίτερα δύσκολη. Το μόνο βέβαιο είναι ότι η κατακρήμνιση της ισοτιμίας του εθνικού νομίσματος της Ουκρανίας κατά περίπου 50% έναντι του Δολαρίου ΗΠΑ και του Ευρώ θα συνδράμει στην ανταγωνιστικότητα των εξαγωγίμων προϊόντων της χώρας στις διεθνείς αγορές, ενώ, αντίστροφα, αναμένεται μείωση των ουκρανικών εισαγωγών, με αποτέλεσμα μια σημαντική βελτίωση στο εμπορικό ισοζύγιο της.

Επίσης, κατόπιν της υπογραφής της Σφαιρικής και σε Βάθος Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών η οποία αποτελεί τμήμα της Συμφωνίας Σύνδεσης με την Ε.Ε., αλλά και των όλο και μεγαλύτερων εμποδίων που αναμένεται να ανυψώσει η Ρωσία, και η Τελωνειακή Ένωση εν γένει, στα ουκρανικά προϊόντα, αναμένεται έκτροπή εμπορίου της Ουκρανίας προς τις χώρες της Ε.Ε.

Τέλος, ισορροπία φαίνεται να αποκαθίσταται στα δημοσιονομικά της χώρας κατόπιν της έγκρισης από το Δ.Ν.Τ. διετούς δανειοδοτικού προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης της Ουκρανίας, ύψους USD 17 δισ., με στόχο την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων της χώρας και την αποφυγή πιθανής χρεωκοπίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

1. Διμερές Εμπόριο

Παρά την πολιτική αναταραχή και την συρρίκνωση της ουκρανικής οικονομίας λόγω και του πολέμου στα ανατολικά οι ελληνικές εξαγωγές κατόρθωσαν να διατηρηθούν στα ίδια περίπου υψηλά επίπεδα με αυτές του 2013, κατόπιν και της συνεχούς αύξησης από το 2011.

Πίνακας ΣΤ' – Εξαγωγές / Εισαγωγές / Ισοζύγιο / Όγκος Εμπορίου (σε Ευρώ)

	2014	Μεταβολή 2014/2013	2013	Μεταβολή 2013/2012	2012
Ελληνικές εξαγωγές	188.716.243	- 0,32%	189.341.026	28,24%	147.589.584
Ελληνικές εισαγωγές	143.392.588	- 3,66%	148.841.004	- 22%	191.030.434
Ισοζύγιο	45.323.655	11,9	40.500.022		-43.440.850
Όγκος εμπορίου	332.108.831	- 1,79	338.182.030	- 0,12	338.620.018

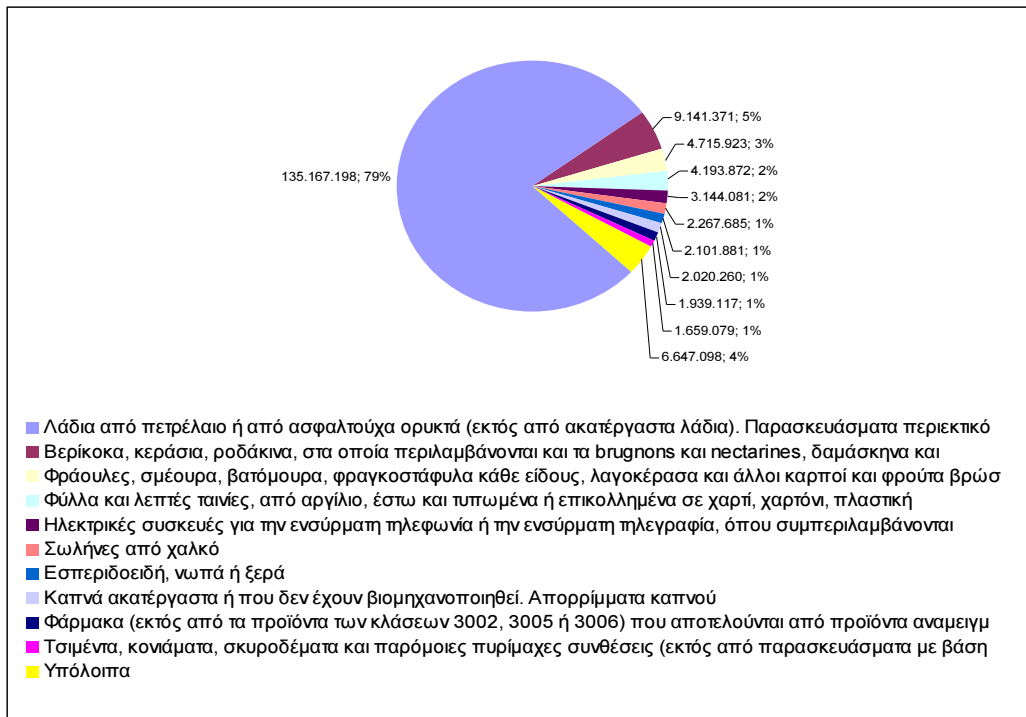
Πηγή: Ελ.Στατ.

Για την τριετία 2011-2012 παρατηρείται μια σημαντική σταθερή αύξηση στις ελληνικές εξαγωγές προς την Ουκρανία και μια σταθερή μείωση στις ελληνικές εισαγωγές από την Ουκρανία. Μάλιστα, το 2013 ήταν το πρώτο έτος εντός της τελευταίας δεκαετίας που παρατηρήθηκε αντιστροφή του εμπορικού ελλείμματος της Ελλάδος.

Οι τομείς στους οποίους επικεντρώνονται οι ελληνικές εξαγωγές προς την Ουκρανία παραμένουν εν πολλοίς συγκεκριμένοι και περιορισμένοι.

Στην πρώτη θέση καλύπτοντας το 79% των ελληνικών εξαγωγών βρίσκεται σταθερά η κατηγορία των ορυκτών καυσίμων "2710 - Λάδια από πετρέλαιο" η οποία, έχοντας επιτύχει μια υψηλότερη αύξηση της τάξης του 159%, είναι ουσιαστικά ο λόγος για την αντιστροφή του εμπορικού ελλείμματος της χώρας μας με την Ουκρανία. Έπεται η κατηγορία "0809 - Βερίκοκα, κέρασια, ροδάκινα, δαμάσκηνα" η οποία μετά την εξαιρετική της πορεία το 2012, επανήλθε σχεδόν στα επίπεδα του 2011, καλύπτοντας το 5% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών και η κατηγορία "0810 - Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, φραγκοστάφυλα", η οποία κατάφερε να διατηρήσει το μερίδιό της από το 2012 χωρίς όμως να καταφέρει μια σημαντική αύξηση, καλύπτοντας 3% του συνόλου των εξαγωγών.

Πίνακας Ζ' - Σύνθεση ελληνικών εξαγωγών στην Ουκρανία το 2014 (σε Ευρώ) / τετραψήφια δασμολογική

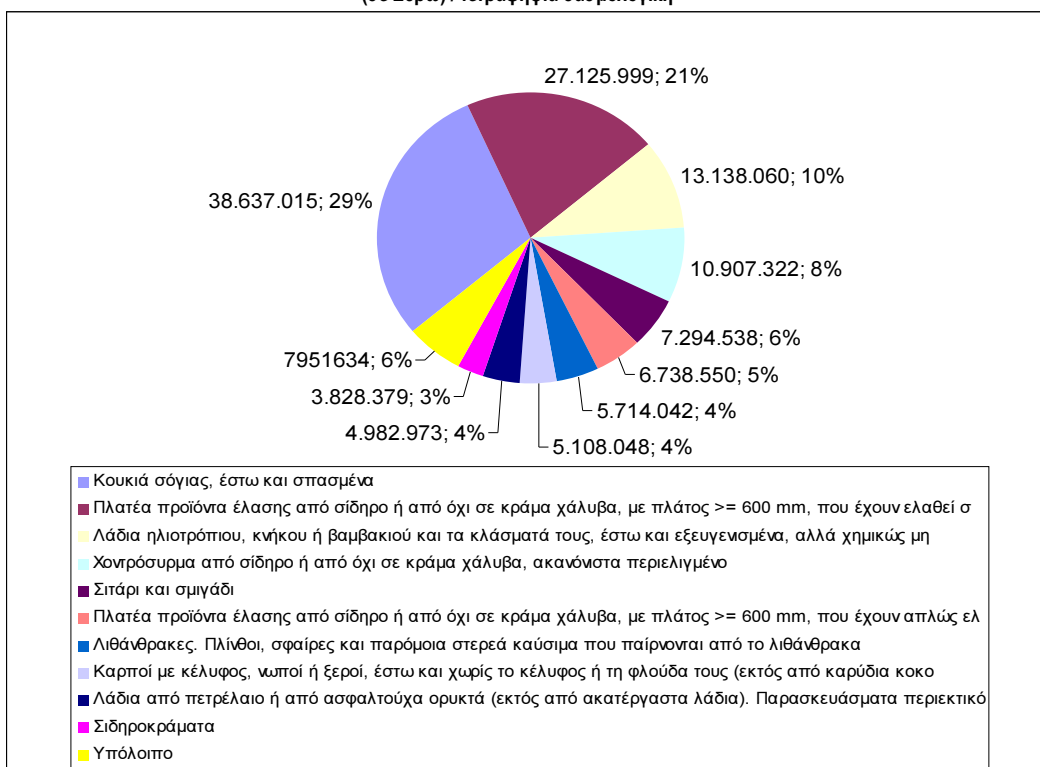

κλάση

Οι ελληνικές εισαγωγές από την Ουκρανία είναι επίσης περιορισμένες σε συγκεκριμένους τομείς δεδομένου ότι οι παρακάτω 10 πρώτες κατηγορίες τετραψήφιας δασμολογικής κλάσης καλύπτουν το 95% του συνόλου.

Τη μερίδα του λέοντος των ελληνικών εισαγωγών από την Ουκρανία διατηρούν από το 2012 τα κουκιά σόγια και τα πλατέα προϊόντα θερμής έλασης (χωρίς ουσιαστική μεταβολή) τα οποία, μαζί, καλύπτουν το μισό του συνόλου των εισαγωγών. Ακολουθούν τα ηλιέλαια (10%), το χοντρόσυρμα από σίδηρο, το σιτάρι, τα πλατέα προϊόντα ψυχρής έλασης, και οι λιθάνθρακες.

Πίνακας Η' - Σύθεση ελληνικών εισαγωγών από την Ουκρανία το 2014 (σε Ευρώ) / τετραψήφια δασμολογική

κλάση

1.2 Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών

Η πλειονότητα των εταιρειών που προσέγγισαν το Γραφείο μας, το 2014, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους κυρίως για την εξαγωγή τροφίμων στην Ουκρανία. Πέραν, όμως, των κλασικών παραδοσιακών εξαγωγίμων ελληνικών προϊόντων (φρούτα, ελαιόλαδο, ελιές), οι λοιπές κατηγορίες των ελληνικών τροφίμων έχουν ιδιαίτερα περιορισμένη παρουσία στην αγορά της Ουκρανίας.

Ο τομέας των τροφίμων σίγουρα έχει τη δυνατότητα να καταστεί αιχμή του δόρατος των ελληνικών εξαγωγών στη χώρα εν

ευθέτω χρόνω. Πρέπει, όμως, να καταστεί σαφές ότι ο Ουκρανός καταναλωτής δεν είναι ιδιαίτερα εκπαιδευμένος στις ελληνικές γεύσεις και τη μεσογειακή διατροφή, ελλείπει, μάλιστα, των απαραίτητων διαφημιστικών / προωθητικών ενεργειών, με, ουσιαστικά, μόνο τον τουρισμό να δίνει την ευκαιρία στους Ουκρανούς καταναλωτές να γευτούν τα ελληνικά διατροφικά προϊόντα, ώστε κατόπιν να τα αναζητήσουν στην πατρίδα τους.

Επίσης, τα ελληνικά φρούτα, αν και βρίσκονται ήδη σε αρκετά καλές θέσεις στις εισαγωγές της Ουκρανίας, έχουν σημαντικό περιθώριο επέκτασης της παρουσίας τους στη δύσκολη αγορά της χώρας, την οποία θα πρέπει να επιδιώξουν οι εξαγωγείς με επισκέψεις, προωθητικές ενέργειες και ενεργητικότερες προσωπικές επαφές.

Όσον αφορά στις προοπτικές εξαγωγών δομικών υλικών, η σχετική αγορά, ως γνωστόν, ακολουθεί τη δραστηριότητα των κατασκευών, η οποία, όπως αναφέραμε, είχε επηρεαστεί σημαντικά από την κρίση του 2009 στην Ουκρανία και, αν και γνώρισε μια ανάκαμψη με την ευκαιρία των δημοσίων έργων για το Euro 2012, υποχώρησε και πάλι. Συνεπώς, αν και είναι δυνατόν τα δομικά υλικά να καταστούν εκ νέου εξαγωγικός στόχος, αυτό μάλλον θα συμβεί σε μεσοπρόθεσμη βάση.

Επίσης, λόγω της αύξησης των τιμών του φυσικού αερίου και της ουκρανικής προσπάθειας για απεξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο, οι καινοτόμες τεχνολογίες παραγωγής και εξοικονόμησης ενέργειας μπορεί να αποτελέσουν σημαντική αγορά.

Άλλοι τομείς τους οποίους θα μπορούσαν να εξερευνήσουν οι ελληνικές εξαγωγικές εταιρείες είναι τα καταναλωτικά αγαθά παντός είδους, ιδίως εκείνα που μπορούν να προσφερθούν σε ανταγωνιστικό κόστος, τα καλλυντικά και, εν γένει, τα προϊόντα γυναικείας περιποίησης και ένδυσης (συμπεριλαμβανομένων, φυσικά, των γουναρικών), τα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας που θα καλύψουν εξειδικευμένες ανάγκες της αγοράς (niche), οι μεταφορές / διανομές / logistics και, φυσικά, ο τουρισμός.

1.3 Προτάσεις περαιτέρω ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών

Οι ελληνικές εξωστρεφείς επιχειρήσεις θα βρουν, κατόπιν της υπογραφής της Σφαιρικής και σε Βάθος Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών / DCFTA μεταξύ Ουκρανίας και Ε.Ε. (μεσοπρόθεσμα λόγω των μεταβατικών περιόδων που θα τεθούν σε ισχύ), πολλά περισσότερα ερείσματα για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και συνεργασίας με επιχειρήσεις από την Ουκρανία, με μόνο, σημαντικό εμπόδιο τη σημαντική διολίσθηση της Γκρίβνας.

Σκόπιμο είναι οι ενδιαφερόμενοι για εξαγωγές στην Ουκρανία να ξεκινήσουν την παρουσία τους στη χώρα το συντομότερο δυνατόν, με μεσοπρόθεσμους, όμως, στόχους, ιδίως δεδομένης της τρέχουσας συγκυρίας, χωρίς να περιμένουν την άμεση επιτυχία, ιδίως όσον αφορά στα προϊόντα εκείνα που είναι στενά συνδεδεμένα με τη μεσογειακή διατροφή, η οποία απέχει σημαντικά από τις τρέχουσες διατροφικές συνήθειες των Ουκρανών και της οποίας τα οφέλη δεν είναι ακόμη ευρέως γνωστά στην Ουκρανία.

Από πλευράς μας εισηγούμεθα να καταβληθεί προσπάθεια διεύρυνσης του φάσματος σε νέες κατηγορίες τροφίμων, σε προ-συνεννόηση με το Γραφείο μας, κυρίως για να αποφευχθούν προϊόντα στα οποία υπάρχει υπερπροσφορά από ελληνικής πλευράς ή δεν υπάρχει ζήτηση από ουκρανικής πλευράς.

Ως προς τον κλάδο ποτών, θεωρούμε ότι θα πρέπει και το 2014 να συνεχισθεί η προσπάθεια τοποθέτησης διακεκριμένων ελληνικών οίνων σε αλυσίδες της τοπικής αγοράς.

2. Επενδύσεις

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Επιτροπής της Ουκρανίας, το σύνολο των εισερχομένων από την Ελλάδα ξένων άμεσων επενδύσεων ανερχόταν στις 31.12.2014 σε USD 232 εκατ. €, μειωμένο κατά USD 74 εκατ. € από τις αρχές του έτους. Κατά την εν λόγω ημερομηνία, οι ελληνικές επενδύσεις αποτελούσαν το 0,4% του συνόλου των ξένων άμεσων επενδύσεων στη χώρα. Σημειώνεται, πάντως, ότι υπάρχουν και συμμετοχές ελληνικών κεφαλαίων σε καταστατικά επιχειρήσεων που έχουν καταχωρηθεί ως εισερχόμενες από άλλες χώρες και όχι από την Ελλάδα.

Μεταξύ των ελληνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ουκρανική αγορά συγκαταλέγονται οι: Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς, Coca Cola Hellenic, Ήφαιστος, Alumil, Balkan, Etem, Profilco, Υίουλα, Νεοχημική, Chipita, Printec κ.α. Είναι ευδιάκριτο ότι ο τομέας που έχει συγκεντρώσει το μεγαλύτερο ελληνικό επενδυτικό ενδιαφέρον στην Ουκρανία είναι ο τραπεζικός. Τέλος, τα στοιχεία για τις ουκρανικές επενδύσεις στην Ελλάδα δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό από τη Στατιστική Υπηρεσία της Ουκρανίας.

2.1 Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων

Θεωρούμε ότι, δεδομένης της τρέχουσας οικονομικής και νομισματικής συγκυρίας, η Ουκρανία θα μπορούσε να διοχετεύσει επενδυτικά κεφάλαια στην Ελλάδα, σε διάφορους τομείς, όπως στον τουρισμό, τις παραγωγικές μονάδες, τις κατασκευές, την κτηματαγορά κ.α.

3. Τουρισμός

Οι τουριστικές σχέσεις της Ουκρανίας με την Ελλάδα είναι δυναμικά αναπτυσσόμενες και παρουσιάζουν σημαντικές προοπτικές. Το ενδιαφέρον για τη χώρα μας είναι, άλλωστε, μεγάλο στην Ουκρανία, όσον αφορά στην αναψυχή και τις διακοπές αλλά και για ιστορικό, ιαματικό, συνεδριακό, και θρησκευτικό-προσκυνηματικό τουρισμό. Το αυξανόμενο ενδιαφέρον καθίσταται σαφές από τους χιλιάδες των Ουκρανών, που επισκέπτονται την Ελλάδα κάθε χρόνο. Μετά την ελαφρά μείωση που έφερε η κρίση του 2009, οι αριθμοί των Ουκρανών πολιτών που επισκέπτονται τη χώρα μας παρουσιάζουν έως και το 2013, ετησίως, εντυπωσιακή αύξηση. Με την έναρξη όμως της πολιτικής κρίσης στην χώρα στα τέλη του 2013 για το 2014 ο αριθμός των επισκεπτών από την Ελλάδα παρουσιάζει μείωση. Το 2014 επισκέφθηκαν την Ελλάδα 151.000 Ουκρανοί από 201.000 το 2013.

Πάντως, οι μεγάλοι τουριστικοί πράκτορες προβλέπουν μείωση στους εισερχόμενους στην Ελλάδα αριθμούς των Ουκρανών τουριστών για το 2015 και 2016, πρωτίστως λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης και της έντονης διολίσθησης

του τοπικού νομίσματος.

3.1 Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας

Παρά το γεγονός ότι ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός Ουκρανών τουριστών επισκέπτεται τη χώρα μας ετησίως, θεωρούμε ότι η Ελλάδα θα μπορούσε, υπο προϋποθέσεις, να προσελκύσει ακόμη μεγαλύτερο τουριστικό ρεύμα από την Ουκρανία, τόσο σε όγκο όσο, κυρίως, σε επισκέπτες ικανής οικονομικής επιφάνειας. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί, με δύο τρόπους: Πρώτον, με την προώθηση ενός διευρυσμένου φάσματος προορισμών της χώρας μας, καθώς ο μέσος Ουκρανός τουρίστας δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένος με το σύνολο των τουριστικών δυνατοτήτων που προσφέρει η Ελλάδα, ενώ και τα τουριστικά πρακτορεία προωθούν συγκεκριμένους προορισμούς, τους οποίους ήδη γνωρίζουν οι Ουκρανοί.

Δεύτερον, με την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο θρησκευτικός / προσκυνηματικός (υπάρχουν ήδη σχετικές ροές από την Ουκρανία, οι οποίες θα μπορούσαν να ενισχυθούν), ο χειμερινός (πολλοί Ουκρανοί εκπλήσονται όταν πληροφορούνται για τις σχετικές δυνατότητες που προσφέρει η Ελλάδα, καθώς έχει ταυτιστεί με τον θερινό τουρισμό), ο πολιτιστικός / αρχαιολογικός, ο αγροτουρισμός (ιδίως σε συνδυασμό με πρωτοβουλίες όπως οι «Δρόμοι του Κρασιού» με δοκιμές γευσιγνωσίας, κ.α), ο συνεδριακός, κ.α.

Ως προς την προοπτική ενίσχυσης των τουριστικών ροών, προτείνουμε τις κάτωθι δράσεις :

Α) Ο συνθέστερος τρόπος για την προώθηση των ανωτέρω είναι η άρτια οργανωμένη παρουσία των ενδιαφερόμενων στις τουριστικές εκθέσεις που πραγματοποιούνται στην Ουκρανία, κατά τις οποίες δίνεται η δυνατότητα στους επισκέπτες – επαγγελματίες αλλά και το κοινό – να πληροφορηθούν για τις δυνατότητες που προσφέρονται από τους εκθέτες. Δυστυχώς, λόγω της τρέχουσας δυσμενούς δημοσιονομικής συγκυρίας, δεν κατέστη δυνατή η συμμετοχή του ΕΟΤ στην Διεθνή Εκθεση Τουρισμού, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Κίεβο το 2015.

Β) Τελευταίως, η διαφήμιση τουριστικών πακέτων και προορισμών μέσω διαδικτύου προσλαμβάνει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, λόγω της αμεσότητας, του χαμηλού κόστους και των επικαιροποιημένων επιλογών. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, οι ενδιαφερόμενες ελληνικές τουριστικές εταιρείες να ενισχύσουν την παρουσία τους στο διαδίκτυο στην Ουκρανία, στην οποία οι χρήστες του διαδικτύου πολλαπλασιάζονται ταχύτατα.

Γ) Επιπροσθέτως, ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται από πλευράς Προξενικού Γραφείου στην προβολή της χώρας μας από οργανωμένα κλιμάκια ουκρανών δημοσιογράφων, που επισκέπτονται την χώρα μας, μέσω χορηγιών ιδιωτών, για το γύρισμα τουριστικών ντοκμαντέρ, τα οποία στη συνέχεια προβάλλουν σε μεγάλης θεαματικότητας εγχώριους τηλεοπτικούς σταθμούς.

Δ) Ο συνεργαζόμενος με το Προξενικό Γραφείο πάροχος στην Ουκρανία διανέμει, δωρεάν, στον κάθε ενδιαφερόμενο ξεχωριστά, που αιτείται θεώρησης, διαφημιστικό υλικό για τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας. Ήδη έχει επισκεφθεί τη χώρα μας το πρώτο κλιμάκιο δημοσιογράφων.

Ε) Τόσο στους χώρους της Πρεσβείας όσο και στους χώρους του παρόχου, προβάλλεται σε οθόνες, προς τους χιλιάδες ενδιαφερόμενους επισκέπτες, επιλεγμένο προωθητικό υλικό με τους σημαντικότερους και πλέον δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς της χώρας μας.

ΣΤ) Το Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας και ο επικεφαλής αυτού, διοργανώνουν, σε τακτά χρονικά διαστήματα ενημερωτικές συναντήσεις με τα μεγαλύτερα τουριστικά πρακτορεία της Ουκρανίας. Κατά τις συναντήσεις αυτές προβάλλονται, μεταξύ άλλων, τα σημαντικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας, ως προτιμητέος τουριστικός προορισμός των ουκρανών. Για τον ίδιο σκοπό, ο κ. Πρέσβης, συνοδευόμενος από τον υπογράφωντα, έχει επανειλημμένως προσκληθεί σε πάνελ διαφόρων εκδηλώσεων, με θέμα τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού στην Ελλάδα.

Ζ) Επίσης, θεωρούμε σκόπιμη την ύπαρξη προωθητικών ενεργειών, με στοχευμένες παράλληλες προωθητικές δράσεις, όπως η προβολή της μεσογειακής διατροφής και, μέσω αυτής, των εξαγωγίμων παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων, τη διοργάνωση δοκιμών γευσιγνωσίας, κ.α. Από πλευράς μας καταβάλλονται προσπάθειες για διοργάνωση «εβδομαδιαίου φεστιβάλ ελληνικής γαστρονομίας» σε ξενοδοχεία του Κιέβου, γεγονός που αποτελεί ταυτόχρονα πολιτιστική και τουριστική προβολή της χώρας μας στην Ουκρανία. Για τον Οκτώβριο 2015, διευθετήθηκε η διοργάνωση «εβδομάδας ελληνικής γαστρονομίας», με τη συνδρομή ουκρανών χορηγών και εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων.

Η) Τέλος, πέραν των ανωτέρω, ως προς την προοπτική περαιτέρω ενίσχυσης των τουριστικών ροών από την Ουκρανία στη χώρα μας, θεωρούμε ότι καθοριστικό ρόλο θα διαδραματίσουν οι κάτωθι παράγοντες :

α) η αναθέρμανση της ουκρανικής οικονομίας και η ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης του μέσου ουκρανού, ο οποίος, στην παρούσα φάση, πλήττεται, μεταξύ άλλων, και από την συνεχιζόμενη διολίσθηση του τοπικού νομίσματος έναντι του δολλαρίου.

β) η ομαλοποίηση της κατάστασης στην Ελλάδα γενικώς, και ιδιαίτερα ως προς την λειτουργία του τραπεζικού συστήματος

γ) η αυστηρή εφαρμογή του Κώδικα Θεωρήσεων, κατ' εντολήν της Γεν. Επιθεώρησης, η οποία συρρικνώνει δραστικά τον αριθμό των ουκρανών τουριστών, που επισκέπτονται τη χώρα μας.

4. Τομείς Συνεργασίας Ελλάδος- Ουκρανίας

Τα τελευταία χρόνια η Περιφέρεια Κρήτης και η Περιφέρεια Κιέβου έχουν αναπτύξει ιδιαίτερα στενές σχέσεις, αρχικά με εκατέρωθεν επισκέψεις των δύο Περιφερειάρχων και κατόπιν με εκατέρωθεν επιχειρηματικά φόρουμ.

Το πρώτο εξ αυτών έλαβε χώρα το Σεπτέμβριο του 2012 όταν ο Περιφερειάρχης Κιέβου, κ. Α. Πρισιαζνιούκ, με το επιτελείο του και ομάδα επιχειρηματιών φιλοξενήθηκαν σε μείζονα ξενοδοχειακή μονάδα κοντά στο Ηράκλειο και είχαν επιχειρηματικές επαφές με Κρητικές επιχειρήσεις από τους κλάδους των αγροτικών προϊόντων / τροφίμων, του τουρισμού και των ακινήτων.

Το δεύτερο φόρουμ, με την επωνυμία "Κρητικό Φθινόπωρο" έλαβε χώρα στο Κίεβο τον Οκτώβριο του 2013, με την υποστήριξη του Γραφείου μας, όταν ο Περιφερειάρχης Κρήτης, κ. Στ. Αρναουτάκης, με το επιτελείο του και περίπου 50 επιχειρηματίες της Κρήτης επισκέφτηκαν το Κίεβο και είχαν επιχειρηματικές επαφές με Ουκρανούς επιχειρηματίες από τους κλάδους των αγροτικών προϊόντων / τροφίμων, του τουρισμού και των ακινήτων. Σύμφωνα με τις δύο Περιφέρειες, η εν λόγω συνεργασία αναμένεται να συνεχιστεί με εκδηλώσεις το συντομότερο δυνατόν.

5. Έργα - Προκηρύξεις

Ο νέος Νόμος για τις Δημόσιες Προμήθειες αποτέλεσε προϋπόθεση για την υπογραφή, από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, της νέας δανειοδοτικής συμφωνίας για την Ουκρανία. Η ψήφιση του εν λόγω Νόμου, στις 10 Απριλίου 2014, χαιρέτιστηκε από όλες τις πλευρές ως μια ιδιαίτερα θετική εξέλιξη για το επιχειρηματικό περιβάλλον της χώρας, καθώς θέτει τέλος στη διαφθορά στις δημόσιες προμήθειες και προωθεί τη διαφάνεια στους δημόσιους διαγωνισμούς. Χαρακτηριστικά, ο Ουκρανός Πρωθυπουργός, κατά την παρουσίαση του νέου Νόμου, είχε δηλώσει στο Κοινοβούλιο ότι 40% από τα USD 25 δισ. τα οποία καταβάλλει η Ουκρανία σε ετήσια βάση για δημόσιες προμήθειες κατέληγαν "σε διεφθαρμένες τσέπες".

Τα Εβδομαδιαία Δελτία Δημοσίων Προμηθειών εκδίδονται από την Εθνική Πύλη Δημοσίων Προμηθειών στην ιστοσελίδα <https://tender.me.gov.ua> και αναρτώνται από το Γραφείο μας, σε εβδομαδιαία βάση, στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr/ua99.

6. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας

Το Γραφείο μας διοργάνωσε, συμμετείχε και υποστήριξε τις εξής εκδηλώσεις / δράσεις εντός του 2014:

- Υποστήριξη παρουσίασης του Προγράμματος Ενημέρωσης και Προώθησης Ελλ. Αγροτικών Προϊόντων: Προώθηση του ελλ. ροδάκινου "THINK PEACH" στο Κίεβο.
- Συμμετοχή και υποστήριξη παρουσίασης φυσικών καλλυντικών ελλ. εταιρείας «APIVITA» στην Ουκρανία
- Επίσκεψη σε 14 διεθνείς εκθέσεις που διοργανώθηκαν στο Κίεβο
- Συναντήσεις με 92 Έλληνες εξαγωγείς, εκπροσώπους ελληνικών εταιρειών και Έλληνες επιχειρηματίες, σε κατ' ιδίαν συναντήσεις, στους οποίους παρασχέθηκαν συμβουλές και πληροφόρηση για τη δραστηριοποίησή τους στην ουκρανική αγορά
- Συναντήσεις με 33 Ουκρανούς επιχειρηματίες στους οποίους παρασχέθηκαν στοιχεία επαφών παραγωγών ελληνικών προϊόντων για εισαγωγές
- Προετοιμασία ουκρανικών επιχειρηματικών αποστολών σε κλαδικές εκθέσεις της HELEXPO
- 27 γραπτές και προφορικές παρεμβάσεις σε περιπτώσεις διευθέτησης προβλημάτων και επίλυσης διμερών διαφορών που αντιμετώπισαν ελληνικές επιχειρήσεις και μεταφορείς
- Σύνταξη και αποστολή σε πολυάριθμους αποδέκτες 64 πολυσέλιδων μηνιαίων οικονομικών δελτίων και δελτίων δημοσίων προμηθειών της Ουκρανίας
- Διεκπεραίωση 118 γραπτών αιτημάτων Ελλήνων ενδιαφερομένων και πολυάριθμων προφορικών αιτημάτων Ελλήνων και Ουκρανών
- Αποστολή όλων των αιτημάτων ενδιαφέροντος των ελληνικών επιχειρήσεων για συνεργασία, στα ουκρανικά επιμελητήρια

7. Προτάσεις αναλήψεως εξειδικευμένων δράσεων προς ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας στην αγορά της Ουκρανίας

Το Γραφείο μας έχει διαπιστώσει ότι, ενώ υπάρχει διαχρονικό ενδιαφέρον από ελληνικής πλευράς για την αγορά της Ουκρανίας, οι προσπάθειες εμπορικής προσέγγισης από τις ελληνικές επιχειρήσεις γίνονται μακρόθεν, με περιορισμένα, συνήθως, αποτελέσματα. Κατά την τελευταία πενταετία, το Γραφείο μας υποστήριξε τη διοργάνωση μόλις τριών εμπορικών αποστολών, ενώ και η οργανωμένη από ελληνικούς φορείς παρουσία ελληνικών επιχειρήσεων σε διεθνείς εκθέσεις στο Κίεβο είναι σχετικά περιορισμένη για τα εμπορικά μέτρα της Ουκρανίας, ενώ η παρουσία επιχειρήσεων σε μεμονωμένα περίπτερα είναι τουλάχιστον περιστασιακή.

Δεδομένων των ως άνω αλλά και της περιορισμένης εξοικείωσης της ουκρανικής αγοράς με τα ελληνικά προϊόντα και, κυρίως, με τα ποιοτικά πλεονεκτήματα που αυτά παρουσιάζουν, προτείνουμε την, κατά το δυνατόν και λαμβανομένης υπ' όψιν της τρέχουσας συγκυρίας, διοργάνωση στοχευμένων εμπορικών αποστολών άπαξ ετησίως αν όχι συχνότερα. Οι εν λόγω εμπορικές αποστολές θα πρέπει να είναι περιορισμένου αριθμού κλάδων (κατά μέγιστο τρεις) ώστε να δημιουργείται το κίνητρο της ελκυστικότητας των πολλαπλασιαστικών οφελών για τους Ουκρανούς επιχειρηματίες, οι οποίοι θα μπορούν να γνωριστούν με ευμεγέθη αριθμό επιχειρήσεων από τον κλάδο που τους ενδιαφέρει. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει μια σταθερή συχνότητα εμπορικών αποστολών, ώστε να συντηρείται η αρχική γνωριμία των Ουκρανών εισαγωγέων με την ελληνική προσφορά.

Επίσης, ενθαρρύνουμε τους Έλληνες εξαγωγείς να επισκεφτούν τις διεθνείς εκθέσεις στην Ουκρανία (βλ. αμέσως επόμενο κεφάλαιο), είτε ως επισκέπτες, κυρίως, όμως, ως εκθέτες, ώστε να δημιουργήσουν την απαραίτητη τριβή με τους εισαγωγείς και το κοινό αλλά και να αποκτήσουν, από πρώτο χέρι, κατά την επίσκεψή τους, μια ιδέα για τις προοπτικές του προϊόντος τους στη χώρα αλλά και για τον ανταγωνισμό που μπορεί να συναντήσει.

8. Διεθνείς Εκθέσεις

Όνομα Έκθεσης	Κλάδος	Ημ/νια Διεξαγωγής	Δικτυακός Τόπος
International FESTIVAL of VOGUE Θεματικές ενότητες: KIEV FASHION KYIV EXPO STYLE SALON of UNDERWEAR LEATHER & FUR Fashion KYIV TEXTILE EXPO TECHMASH KYIV FASHION KIDS BUY FASHION BUSINESS HANDMADE FASHION ECO & ETHNO FASHION	Γυναικεία, ανδρικά και παιδικά ενδύματα, εσώρουχα, και είδη μπάνιου, υφάσματα, Μηχανήματα	27-30 Αυγούστου 2014 Φεβρουάριος 2015 Kyiv Expo Plaza	http://www.kyivfashion.kiev.ua/en/
InterCHARM Ukraine 2014 International Perfumery & Cosmetics exhibition	Καλλυντικά, αρώματα, αισθητική ιατρική, κομμωτική τέχνη, nail service studio, Baby care, Wellness & SPA, επαγγελματικός εξοπλισμός, συσκευασίες κλπ.	17-19 Σεπτεμβρίου 2014 International Expo Center, Kyiv	http://www.intercharm.kiev.ua
POWER ENGINEERING FOR INDUSTRY 2014 “FUEL AND ENERGY COMPLEX OF UKRAINE: the Present and Future” PROTECTION TECHNOLOGIES FIRETECH Θεματικές ενότητες Electric Power Industry Power Engineering Power Electronics Nuclear, Thermal, Coal, Fuel, Gas Industry Alternative & Renewable Energy Technogenic, Industrial & Fire Safety	Ηλεκτρικό υλικό, εξοπλισμός, μηχανήματα, φωτιστικά Ενέργεια: Πυρηνική, θερμική, υδροηλεκτρική, εναλλακτική, πετρέλαιο & φυσικό αέριο Τεχνολογική & βιομηχανική ασφάλεια Πυροσβεστική ασφάλεια & εξοπλισμός	23 - 25 Σεπτεμβρίου 2014	http://www.tech-expo.com.ua
LISDEREVMASH International specialized trade fair of machinery and equipment for forestry, woodworking and furniture industry	Ξυλουργικά μηχανήματα, εξοπλισμός	23 - 26 Σεπτεμβρίου 2014 International Expo Center, Kyiv	http://lisderevmash.ua/en/
PUBLIC HEALTH International Medical Exhibition Θεματικές ενότητες MEDICA LABORATORY Innovative management in Medicine MEDICAL TOURISM PHARMA TECHPHARM OPTICS EMERGENCY HEALTH BEAUTY AND HEALTH DENTAL HEALTH	Υγεία	30 Σεπτεμβρίου - 2 Οκτωβρίου 2014 International Expo Center, Kyiv	http://en.publichealth.com.ua/
UKRAINE ' 2014 INTERNATIONAL TRAVEL MARKET	Τουρισμός	1-3 Οκτωβρίου 2014 International Expo Center, Kyiv	www.ukraine-itm.com.ua
GREEN: EXPO 2014 International exhibition	Εναλλακτικές πηγές ενέργειας, πράσινη ενέργεια	15-17 Οκτωβρίου 2014 Kyiv Expo Plaza	http://greenexpo.kiev.ua/en/
ANIMAL FARMING UKRAINE 2014	Πτηνοτροφία, Κτηνοτροφία	28 - 30	http://www.animalfarming.com

	Ζωοτροφές, Κτηνιατρεία, Υπηρεσίες	Οκτωβρίου 2014 International Expo Center	ua/en
WORLD FOOD UKRAINE 2014 17 TH INTERNATIONAL EXHIBITION	Τρόφιμα, ποτά, συσκευασία, υπηρεσίες, μηχανολογικός εξοπλισμός	28 – 30 Οκτωβρίου 2014 International Expo Center, Kyiv	http://www.worldfood.com.ua/
INTER AGRO	Γεωργικά μηχανήματα, εξοπλισμοί, τεχνολογίες, βιοενέργεια, αγροτική οικονομία και διαχείριση	28-31 Οκτωβρίου 2014 Kyiv Expo Plaza	http://interagro.in.ua/eng/about-fair.html
WINE FEST	Ειδικευμένη έκθεση οίνων	5 - 7 Νοεμβρίου 2014 Kyiv Expo Plaza	http://www.winefest.kiev.ua/
International Expoforum of RESTAURANT, HOTEL BUSINESS AND CLEANING Θεματικές ενότητες: RESTAURANT EXPO RESTAURANT FOOD EXPO MODERN HOTEL WORLD OF TABLEWARE KYIV CLEAN EXPO SPA & WELLNESS	Εξοπλισμός και τεχνολογία ξενοδοχείων, εστιατορίων και κλάδος αναψυχής HORECA	5 - 7 Νοεμβρίου 2014 Kyiv Expo Plaza	http://www.rest-hotel.kiev.ua/en
JEWELLER EXPO UKRAINE Θεματικές ενότητες Jeweller Expo Salon of Accessories and Fashionable Adornments Watches & Clocks Salon Jeweller Expo Christmas	Κοσμήματα, ρολόγια, αξεσουάρ, εικόνες, εξοπλισμός	13-16 Νοεμβρίου 2014 Μάιος 2015	http://www.jewellerexpo.kiev.ua

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1' – ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

Η εικόνα της Ελλάδας στην Ουκρανία είναι ευνοϊκότατη. Οι Ουκρανοί αισθάνονται ιδιαίτερα συνδεδεμένοι με τη χώρα μας με μακράιωνους δεσμούς, οι οποίοι ξεκίνησαν από την εμφάνιση των αρχαίων Ελλήνων στα νότια παράλια της χώρας και εδραιώθηκαν στο πέρασμα του χρόνου, μέσω της ομοδοξίας και της αδιάκοπης παρουσίας Ελλήνων ομογενών στη χώρα. Δεν είναι σπάνιο φαινόμενο Ουκρανοί συνομιλητές μας να υπερηφανεύονται για κάποιες χαμένες ελληνικές ρίζες τους. Η χώρα μας χαιρεί υψηλής εκτίμησης από όλες τις απόψεις, ενώ όλο και περισσότεροι Ουκρανοί προσπαθούν να περνάνε τις διακοπές τους στην Ελλάδα.

Χαρακτηριστική για τη στάση που τηρούν οι Ουκρανοί για τη χώρα μας – και ενδιαφέρουσα από εμπορικής απόψεως – είναι μια φράση από το μονόπρακτο έργο του Τσέχοφ 'Πρόταση Γάμου', και τη σχετική, παλαιά και ιδιαίτερα δημοφιλή στις χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., ταινία, όπου ο ήρωας 'Harlampi Spiridonovitch Dimba' αποφαίνεται ότι "στην Ελλάδα υπάρχουν τα πάντα". Η φράση αυτή έχει περάσει στην καθημερινότητα των Ουκρανών (ουσιαστικά όλων των πολιτών των χωρών της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ) και αποτελεί ένα "σλόγκαν" το οποίο σε κάθε περίπτωση προδιαθέτει θετικά για τη χώρα μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' – ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ακολουθεί σειρά επισημάνσεων και συστάσεων για τις εξωστρεφείς ελληνικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην Ουκρανία.

Οι εξωστρεφείς ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να γνωρίζουν τα εξής:

- Πληροφόρηση από το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Κιέβου

Όσον αφορά στη ανεύρεση επιχειρηματικών εταιρών από την Ουκρανία, το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Κιέβου μπορεί να παράσχει σε κάθε ενδιαφερόμενη εταιρεία που θα μας απευθύνει αίτημα για συγκεκριμένο προς εξαγωγή προϊόν, καταλόγους με εισαγωγείς / διανομείς του εν λόγω προϊόντος (με τους οποίους η εν λόγω εταιρεία θα έλθει σε απευθείας επαφή για να διερευνήσει δυνατότητες συνεργασίας), πληροφόρηση για δασμολογικά καθεστάτα, πληροφορίες για, σχετικές με το προϊόν, διεθνείς εκθέσεις αλλά και οποιαδήποτε άλλη ενημέρωση μπορεί να ζητηθεί.

Το Γραφείο μας έχει τη δική του ιστοσελίδα (www.agora.mfa.gr/ua99) στη διαδικτυακή πύλη του Υπουργείου Εξωτερικών "Agora" (<http://www.agora.mfa.gr>) όπου και αναρτώνται, σε συνεχή βάση, οποιοσδήποτε ζητήσεις για προϊόντα και υπηρεσίες μας περιέρχονται από Ουκρανούς επιχειρηματίες. Επίσης, μεταξύ άλλων χρήσιμων πληροφοριών για τη χώρα, στην εν λόγω ιστοσελίδα αναρτάται και το μηνιαίο μας δελτίο καθώς και τα εβδομαδιαία δελτία δημοσίων προμηθειών για την Ουκρανία.

- Επικοινωνία / γλώσσα

Η εμπειρία του Γραφείου μας έχει δείξει ότι σκόπιμο είναι ο επιχειρηματίας που επιθυμεί να έρθει σε επαφή δια αλληλογραφίας (ηλεκτρονικής ή άλλης) με κάποια ουκρανική εταιρεία να προσπαθήσει να χρησιμοποιήσει τη ρωσική ή την ουκρανική γλώσσα. καθώς η αγγλική δεν ομιλείται ευρέως και, σε κάθε περίπτωση – όπως έχει διαπιστωθεί επανειλημμένως – μια επιστολή σε μια από τις ομιλούμενες γλώσσες θα έχει πολύ περισσότερες πιθανότητες να εξεταστεί και να απαντηθεί.

Το ίδιο ισχύει και για την προσωπική παρουσία σε επισκέψεις ή εκθέσεις. Οι Έλληνες επιχειρηματίες θα πρέπει να συνοδεύονται από διερμηνείς για την καλύτερη δυνατή συνεννόηση – εκτός φυσικά αν ομιλούν οι ίδιοι μία από τις δύο γλώσσες. Το Γραφείο μας μπορεί να παράσχει κατάλογο διερμηνέων σε οποιονδήποτε επιχειρηματία το ζητήσει.

- Προσωπική επαφή

Σε κάθε περίπτωση ενθαρρύνονται οι προσωπικές επισκέψεις και επαφές των Ελλήνων με τους Ουκρανούς επιχειρηματίες από τους οποίους θα αναζητήσουν συνεργασία. Πέραν της προσωπικής επαφής, που είναι πάντα επιθυμητή και εκτιμάται στους ουκρανικούς επιχειρηματικούς κύκλους, τοιουτοτρόπως δίνεται η ευκαιρία στον Έλληνα επιχειρηματία να ελέγξει τις εγκαταστάσεις και γενικότερα τη λειτουργία της ουκρανικής εταιρείας εκ του σύννεγγυς καθώς και να αποκτήσει εικόνα της τοπικής αγοράς, του ανταγωνισμού, των δικτύων διανομής κ.α. τα οποία μπορεί να είναι πολύ διαφορετικά από την εμπειρία που η ελληνική επιχείρηση έχει ως σήμερα.

- Συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις

Για τους παραπάνω λόγους προτείνεται και η συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ουκρανία (Βλ. Κεφάλαιο Δ.8).

- Δικηγορικές υπηρεσίες

Οι εξωστρεφείς επιχειρήσεις από την Ελλάδα που ενδιαφέρονται για επενδύσεις ή μια πιο διευρυμένη συνεργασία, πέραν των απλών εξαγωγών, με Ουκρανούς επιχειρηματίες, καλό θα είναι να έρθουν σε επαφή με δικηγορικό γραφείο στην Ουκρανία, το οποίο θα συμβουλευτούν ή το οποίο θα τους εκπροσωπήσει σε οποιαδήποτε διαδικασία με το ουκρανικό Δημόσιο ή συμφωνία με Ουκρανούς επιχειρηματίες.

Η πολυπλοκότητα και οι συχνές μεταβολές της ουκρανικής νομοθεσίας, η διαφθορά, η γραφειοκρατία και η πιθανή άγνοια του *modus operandi* της ουκρανικής αγοράς καθιστούν τη δικηγορική συνδρομή εκ των ων ουκ άνευ. Επίσης, συνιστάται θερμά η εμπλοκή δικηγόρου σε οποιαδήποτε περίπτωση αφορά διερεύνηση αγοράς ακινήτου.

- Επαφή με ελληνικές τράπεζες

Στην Ουκρανία δραστηριοποιούνται δύο ελληνικές τράπεζες, οι "Universal Bank" (Eurobank) και η Τράπεζα Πειραιώς. Οι ενδιαφερόμενοι για δραστηριοποίηση στην Ουκρανία μπορούν να έρθουν σε επαφή με μια εκ των δύο ώστε να συζητήσουν τρόπους με τους οποίους αυτές θα μπορούσαν να τους εξυπηρετήσουν ή να τους παράσχουν πληροφόρηση στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών ή εν γένει δραστηριοτήτων τους.

- Έλλειψη διμερούς επιχειρηματικού θεσμού στην Ουκρανία

Σημειώνουμε ότι, παρά πολλαπλές παλαιότερες προσπάθειες του Γραφείου μας, στην Ουκρανία δεν υφίσταται μέχρι στιγμής κάποιος επίσημος ουκρανο-ελληνικός επιχειρηματικός σύνδεσμος, ένωση ή επιμελητήριο.

Παρά ταύτα σημειώνουμε την ύπαρξη του "Ελληνο-Ουκρανικού Επιμελητηρίου" στον Πειραιά (Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησσού, 18531 - Τηλ.: 210 4119340, Φαξ: 210 4119341, e-mail: huc@otenet.gr) και του "Ελληνο-Ουκρανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Συμβουλίου" στη Θεσσαλονίκη (Αλ. Παπαναστασίου 179, Χαριλάου, 54250, τηλ.: 2310 320094 – 320197, Φαξ: 2310 302084, e-mail: info@gu-cci.gr).

- Προτίμηση σε καλά εδραιωμένους εισαγωγείς

Οι Έλληνες εξαγωγείς, τουλάχιστον στις αρχικές τους προσπάθειες για εξαγωγές στην Ουκρανία, θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα για συνεργασία σε εισαγωγικές εταιρείες με εμπειρία στο χώρο των εισαγωγών των προϊόντων τα οποία ενδιαφέρεται να εξάγει η ελληνική επιχείρηση ακόμη και αν το κέρδος είναι μικρότερο. Το Γραφείο μας έχει γίνει συχνά μάρτυς περιπτώσεων κατά τις οποίες ελληνικές επιχειρήσεις συνεργάστηκαν με ουκρανικές επιχειρήσεις ή άτομα τα οποία είχαν – ή έπειθαν ότι είχαν – κάθε διάθεση να προωθήσουν τα ελληνικά προϊόντα, μόνο για να αποδειχθεί αργότερα ότι δεν είχαν τις απαραίτητες γνώσεις των διαδικασιών και της αγοράς, με αποτέλεσμα ζημίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Επίσης, οι εξωστρεφείς ελληνικές επιχειρήσεις με ενδιαφέρον για την Ουκρανία θα πρέπει να προσέξουν τα εξής:

- Έλεγχοι / τελωνειακές εκτιμήσεις αξίας εισαγόμενων προϊόντων

Όπως αναφέρεται και παραπάνω, η συνεργασία με εισαγωγείς με εμπειρία είναι ιδιαίτερα επιβοηθητική στην περίπτωση προβλημάτων με τα τελωνεία, τα οποία συχνά προβαίνουν σε επιπρόσθετους ελέγχους, ζητούν επιπλέον έγγραφα ή προσπαθούν να αυξήσουν την τελωνειακή αξία των εισαγόμενων προϊόντων, σύμφωνα με τις τελωνειακές τιμές αναφοράς, απορρίπτοντας τις

τιμές που αναγράφονται στα τιμολόγια. Οι έμπειροι εισαγωγείς συνήθως γνωρίζουν πώς να αποφύγουν ή να διαχειριστούν παρόμοιες περιπτώσεις.

- Διαφθορά / Γραφειοκρατία

Η γραφειοκρατία συνεχίζει να λειτουργεί στην Ουκρανία με τρόπο ο οποίος δεν είναι βοηθητικός προς τις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις, παρά τις προσπάθειες από οργανισμούς όπως η κρατική υπηρεσία προσέλκυσης επενδύσεων "InvestUkraine". Κατά συνέπεια, η διαφθορά βρίσκει εύφορο έδαφος για επέκταση στο δημόσιο αλλά και τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως υπό τη μορφή διευκολύνσεων ή (ταχύτερης) επίλυσης προβλημάτων.

- Τρόποι πληρωμής

Για επιχειρηματικές επαφές, τουλάχιστον σε πρώτο στάδιο, θα πρέπει να προτιμάται πάντα η προπληρωμή. Επίσης, σημειώνεται ότι, κατά καιρούς, η αγορά (κυρίως οι μεγάλες αλυσίδες λιανικής) καθυστερούν πληρωμές με αποτέλεσμα να δημιουργούν σημαντικά προβλήματα στη ρευστότητα των εισαγωγέων.

- Καθυστερήσεις στην επιστροφή ΦΠΑ

Οι ενδιαφερόμενοι για επενδύσεις στην Ουκρανία θα πρέπει να γνωρίζουν ότι οι καθυστερήσεις στην επιστροφή ΦΠΑ είναι συχνές και σημαντικές και να συνυπολογίσουν το ενδεχόμενο αυτό στην επένδυσή τους.

- Πλαστά στοιχεία, τίτλοι, πιστοποιήσεις

Έχουν φτάσει στο Γραφείο μας καταγγελίες για πλαστούς τίτλους, πιστωτικές / εγγυητικές επιστολές και πιστοποιήσεις. Οι αποδέκτες τέτοιων πιστοποιητικών θα πρέπει να επιβεβαιώνουν τη γνησιότητά τους μέσω ενός δικηγορικού γραφείου ή σε άμεση επαφή με τον εκδότη / την εκδούσα αρχή.

- Πνευματική ιδιοκτησία

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας δεν προστατεύονται επαρκώς και οι εταιρείες που εμπορεύονται προϊόντα με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές στην προσέγγιση της ουκρανικής αγοράς.

- Απουσία ανεξαρτήτων εργαστηρίων

Δεν υπάρχει ανεξάρτητο εργαστήριο αναλύσεων τροφίμων στην Ουκρανία και, συνεπώς, αν υπάρχει διαφωνία εταιρείας με τις κρατικές αρχές δεν υπάρχει δυνατότητα επαναληπτικών ελέγχων από ανεξάρτητο φορέα με επισήμως αποδεκτά αποτελέσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' – ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ουκρανική αγορά είναι μεγάλη πληθυσμιακά αλλά με σχετικά χαμηλή εισοδηματική δύναμη. Διαθέτει, μεν, μεσοπρόθεσμες προοπτικές – ιδίως μετά τη θέση σε ισχύ της DCFTA και την αναμενόμενη εκτροπή εμπορίου προς την Ε.Ε. – παραμένει, δε, μια δύσκολη αγορά, κυρίως, πλέον, λόγω της μείζονος μείωσης της ισοτιμίας της Γκρίβνας έναντι του Δολαρίου Η.Π.Α. και του Ευρώ, του περιορισμένου διαθέσιμου εισοδήματος αλλά και ως προς την προσβασιμότητά της, ενώ η μη-προβλεψιμότητα των Αρχών και της αγοράς μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στους εξαγωγείς που δεν έχουν ήδη κάποια εμπειρία.

Στο Κεφάλαιο Δ.1.3 περιλαμβάνεται περιγραφή των προοπτικών για τις ελληνικές εξαγωγές στην Ουκρανία. Στις ενδιαφερόμενες εταιρείες συστήνεται να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατόν την προσπάθεια παρουσίας των προϊόντων τους στη χώρα, έστω και με μικρές ποσότητες και με χαμηλότερο κέρδος, ώστε μεσοπρόθεσμα όταν οι συνθήκες είναι ευνοϊκότερες, να βρίσκονται ήδη μέσα στην αγορά και να έχουν γνώση του αντικειμένου.

Το Γραφείο μας είναι στη διάθεση οποιασδήποτε εταιρείας που έχει ενδιαφέρον για την αγορά της Ουκρανίας για την παροχή κάθε συνδρομής και πληροφόρησης που μπορεί να προσφέρει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' – ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία	Τηλ: +38044 2545470, -75	www.mfa.gr/kiev
Γραφείο Ο.Ε.Υ. Κιέβου	Τηλ: +38044 2543750, 2543763	ecocom-kiev@mfa.gr
Προξενικό Γραφείο Κιέβου	Τηλ: +38044 2545476, -78	consulate.kiev@mfa.gr
Γ.Π. Οδησσού	Τηλ: +38048 7860503, 7860570	grconsodessa@paco.net
Γραφείο Ο.Ε.Υ. Οδησσού	Τηλ: +38048 7263479	ecocom-odessa@mfa.gr
Γ.Π. Μαριούπολης	Τηλ: +380629 332492, 345384	grgencon.mar@mfa.gr

Ουκρανικές Αρχές

Πρεσβεία Ουκρανίας, Αθήνα,	Τηλ: 210 6800230	www.mfa.gov.ua/greece/greek/news/top.htm
Κυβέρνηση, Υπουργεία Ουκρανίας		www.kmu.gov.ua/control/en

Ουκρανικό Κοινοβούλιο
Διοίκηση του Προέδρου
Κρατική Τελωνειακή Υπηρεσία της Ουκρανίας
Κρατική Στατιστική Υπηρεσία
State Agency for Investment and National Projects (InvestUkraine)

<http://rada.gov.ua>
<http://www.president.gov.ua/en>
<http://minrd.gov.ua/>
www.ukrstat.gov.ua
<http://www.ukrproject.gov.ua/en>

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια (κύρια), Επιχειρηματικές Ενώσεις

THE UKRAINIAN CHAMBER OF COMMERCE AND
INDUSTRY (Ένωση Ε.Β.Ε. Ουκρανίας)
Πρόεδρος: Gennadiy CHIZHYKOV
33 Velyka Zhytomyrska str., Kyiv 01601
Τηλ: (+38044) 2122911, Fax: (+38044) 2123353
e-mail: uccu@uccu.org.ua <http://www.ucci.org.ua>

INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE UKRAINE
(ICC Ukraine)
Πρόεδρος: Volodymir SCHELKUNOV
19-b Reytarska St., 01034 Kyiv
Τηλ: (+38044) 2344273, Fax: (+38044) 2706829
office@iccua.org, <http://iccua.org>

THE KYIV CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
Πρόεδρος Mr. Mykola ZASULSKY
55 Bohdan Khmelnytsky Str., Kyiv 01601
Τηλ: (+38044) 4820301, Fax: (+38044) 4823966
e-mail: info@kiev-chamber.org.ua
Web site: <http://www.kiev-chamber.org.ua>

ΕΛΛΗΝΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
Πρόεδρος: Γιάννης Πολυχρονόπουλος
Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησού, 18531, Πειραιάς
Τηλ.: +30 210 4119340, Fax: +30 210 4119341
e-mail: huc@otenet.gr Web Site: www.hucc.gr

THE KHARKIV CHAMBER OF COMMERCE AND
INDUSTRY
Πρόεδρος: Victor ZVEREV
122-b Moskovskiy Ave, Kharkiv
Phone: (+38057) 7149690 Fax: (+38057) 7386479
e-mail: info@kcci.kharkov.ua <http://www.kcci.kharkov.ua>

ΕΛΛΗΝΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Αλ. Παπαναστασίου 179, Χαριλάου, 54250, Θεσσαλονίκη
Πρόεδρος: Αναστάσιος Οικονόμου, Τηλ: +30 2310 320094
e-mail: info@gu-cci.gr www.gu-cci.gr

THE ODESSA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
Πρόεδρος: Sergey SHUVALOV
47 Bazarnaya str., Odessa 65125
Τηλ: (+38048) 2364586, 7772096
e-mail: orcci@orcci.odessa.ua <http://www.orcci.odessa.ua>

AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
Executive Director: Jorge ZUKOVSKI
12 Amosova STR., 15th floor, Kiev 03038
Τηλ: (+38044) 4905800, Fax: 4905801
e-mail: chamber@chamber.ua <http://www.chamber.ua>

THE LVIV CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
Πρόεδρος: Dmytro AFTANAS
14 Stryisky Park str., 79011 Lviv
Phone: (+38032) 2764611 Fax: (+38032) 2767972
e-mail: lcci@cci.lviv.ua www.lcci.com.ua

UKRAINIAN LEAGUE OF INDUSTRIALISTS AND
ENTREPRENEURS (ULIE)
Πρόεδρος: Anatoliy KINAKH
34 Khreshatyk str., 01001 Kyiv
Τηλ: (+38044) 5369641, 2783069, Fax: (+38044) 2263152
e-mail: info@uspp.org.ua <http://www.uspp.org.ua/>

THE DNIPROPETROVSK CHAMBER OF COMMERCE AND
INDUSTRY
Πρόεδρος: Vitaly ZHMURENKO
4 Shevchenko str., Dnipropetrovsk 49044
Τηλ: (+380562) 362258, Fax: (+380562) 362259
e-mail: dcci@dcci.org.ua Web site: <http://cci.dp.ua/>

EUROPEAN BUSINESS ASSOCIATION (EBA)
Πρόεδρος: Tomas FIALA
Executive Director: Anna DEREVYANKO
1st floor, 1A Andriyivsky uzviz, Kyiv 04070
Τηλ: (+38044) 4960601, fax: 4960602
e-mail: office@eba.com.ua www.eba.com.ua

THE DONETSK CHAMBER OF COMMERCE AND
INDUSTRY Πρόεδρος: Elvira SEVASTIANENKO
87 Kievskiy Ave, Donetsk 83007
Τηλ: (+38062) 3878000, 3878010, 3878011, fax: 3878001
e-mail: dcci@dtp.donetsk.ua <http://www.cci.donbass.com>

Τράπεζες

Κεντρική Τράπεζα Ουκρανίας (National Bank of Ukraine)

www.bank.gov.ua/control/en/index

Ένωση Ουκρανικών Τραπεζών

<http://aub.org.ua/index.php?lang=en>

UNIVERSAL BANK (EUROBANK Ουκρανία), Tel: (+38044) 3915777, 3915704

www.universalbank.com.ua

PIRAEUS BANK, Tel: (+38044) 5372191

www.piraeusbank.ua/en

Διοργανωτές Εκθέσεων

Γενικές πληροφορίες περί Εκθέσεων στην Ουκρανία:

Premier Expo

Kiev International Contract Fair

Primus Exhibitions Group

ACCO International

EUROINDEX Ltd

"International Exhibition Center" ltd

www.expoua.com/Exhibition/lang/en/

www.pe.com.ua

www.kmkya.kiev.ua

www.theprimus.com/en

<http://acco.ua/eng>

www.euroindex.com.ua

www.iec-expo.com.ua

Ξενοδοχεία

Γενική πληροφόρηση:

www.hotels-kyiv.com/hotels.htm

www.expedia.com/

Ξενοδοχεία Κιέβου, 5 αστέρων: Fairmont, Hilton Kyiv, InterContinental, Hyatt Regency, Opera Hotel, Premier Palace, Radisson SAS

Ξενοδοχεία Κιέβου, 4 αστέρων: Dnipro, Imprensa, Nationalny, Podol Plaza, President Hotel

Ξένες Διπλωματικές Αποστολές στην Ουκρανία

Βλ. Ιστοσελίδα ουκρανικού ΥΠΕΞ (χώρες, αλφαβητικά)

<http://mfa.gov.ua/en/about-ukraine/dip-in-ukraine/missions-list>

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ - 2014

Δ.Σ.	Περιγραφή	Αξία (€)	Ποσότητα (κιλά)
'2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικό	135.167.198	236.092.713
'0809'	Βερίκοκα, κέρασια, ροδάκινα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα brugnons και nectarines, δαμάσκηνα και	9.141.371	17.926.953
'0810'	Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, φραγκοστάφυλα κάθε είδους, λαγοκέρασα και άλλοι καρποί και φρούτα βρώσ	4.715.923	6.426.150
'7607'	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο, έστω και τυπωμένα ή επικολλημένα σε χαρτί, χαρτόνι, πλαστική	4.193.872	1.389.607
'8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται	3.144.081	25.338
'7411'	Σωλήνες από χαλκό	2.267.685	369.906
'0805'	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά	2.101.881	4.443.750
'2401'	Καπνά ακατέργαστα ή που δεν έχουν βιομηχανοποιηθεί. Απορρίμματα καπνού	2.020.260	355.250
'3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμ	1.939.117	25.508
'3816'	Τσιμέντα, κονιάματα, σκυροδέματα και παρόμοιες πυριμαχες συνθέσεις (εκτός από παρασκευάσματα με βάση	1.659.079	6.636.000
'1509'	Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές με τη χρήση μηχανικών ή φυσικών	1.524.529	341.615
'5804'	Τούλια κάθε είδους και υφάσματα βροχιδιωτά με κόμβους. Δαντέλες σε τόπια (με το μέτρο), σε ταινίες ή	1.413.941	171.135
'8428'	Μηχανές και συσκευές για την ανύψωση, τη φόρτωση, την εκφόρτωση ή τη μετακίνηση, π.χ. ανελκυστήρες,	1.403.752	257.840
'7604'	Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από αργίλιο, π.δ.κ.α.	1.157.699	306.153
'8424'	Μηχανικές συσκευές, έστω και χειροκίνητες, για τη διασπορά, εκτόξευση ή ψεκασμό υγρών ή σκόνης, π.δ.	1.147.177	384.640
'0302'	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (εκτός από φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0	1.063.712	218.805
'2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, μη κατεψυγμένα (εκτός από τα διατηρημένα με ζάχαρη	940.578	332.300
'3304'	Προϊόντα ομορφιάς ή φιασιδωματος (μακιγιάζ) παρασκευασμένα και παρασκευάσματα για τη συντήρηση ή τη	865.222	43.999
'3802'	Άνθρακες ενεργοποιημένοι. Φυσικές ορυκτές ύλες ενεργοποιημένες. Ήνθρακες ζωϊκής προέλευσης, στους οπ	810.090	14.660.126
'4303'	Ενδύματα, εξαρτήματα της ένδυσης και άλλα είδη από γουνοδέματα (εκτός από γάντια που φέρουν ταυτόχρ	659.450	878
'2007'	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών και φρούτων, που παίρνονται από βράσι	596.245	561.881

'2606'	Μεταλλεύματα αργιλίου και τα εμπλουτισμένα από αυτά	544.456	13.993.839
'3204'	Χρωστικές ύλες συνθετικές οργανικές, έστω και καθορισμένης χημικής σύστασης. Παρασκευάσματα των τύπων	532.396	211.699
'8433'	Μηχανές και συσκευές για τη συγκομιδή ή τον αλωνισμό γεωργικών προϊόντων, ό. συμπ. οι μηχανές για το	530.756	52.422
'4901'	Βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα, έστω και σε ξεχωριστά φύλλα (εκτός από περιοδικές εκδόσεις και	513.643	85.047
'2008'	Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχ	499.032	488.818
'3402'	Όργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης (εκτός από σαπούνια). Παρασκευάσματα που ενεργούν πάνω στην επι	440.478	256.532
'0403'	Βουτυρόγαλα, πηγμένο γάλα και πηγμένη κρέμα, γιαούρτι, κεφίρ και άλλα γάλατα και κρέμες που έχουν υπ	402.025	178.875
'9013'	Διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους, που δεν αναφέρονται ειδικότερα αλλού ως είδη. Λείζερ (εκτός από διό	390.000	130
'3214'	Στόκος υαλουργών, κονίες ρητίνης και άλλες μαστίχες (στόκοι). Σταρώματα που χρησιμοποιούνται στο χρω	337.009	655.752
'7212'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, με πλάτος < 600 mm, που έχουν ελαθεί σε	304.402	383.866
'3923'	Είδη μεταφορές ή συσκευασίας, από πλαστικές ύλες. Πώματα, καπάκια, καψούλια και άλλες διατάξεις κλει	292.415	132.833
'1905'	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας, έστω και με προσθήκη κακάου, όστιες, κάφουλες	265.304	87.491
'6106'	Μπλούζες και μπλούζες-πουκάμισα σεμιζιέ, πλεκτές, για γυναίκες ή κορίτσια (εκτός από τι-σερτ και φαν	251.910	2.169
'8507'	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές, περιλαμβανομένων και των διαχωριστών τους, είτε έχουν τετράγωνη ή ορθογώνια	245.257	94.561
'7320'	Ελατήρια και ελάσματα ελατηρίων, από σίδηρο ή χάλυβα (εκτός από ελατήρια ρολογιών, ελατήρια για στελ	236.431	100.487
'8708'	Μέρη και εξαρτήματα για ελκυστήρες, αστικά λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα φορτηγά οχήμα	206.485	71.538
'6802'	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική, φυσικές, άλλες από σχιστόλιθο, επεξεργασμένες κα	200.182	435.875
'3909'	Ρητίνες αμινικές, ρητίνες φαινολικές και πολυουρεθάνες, σε αρχικές μορφές	184.490	72.945
'8462'	Εργαλειομηχανές (ό. συμπ. οι πρέσες) για την απλή σφυρηλάτηση, τη σφυρηλάτηση με αποτύπωση σε μήτρα	165.384	14.100
'7610'	Κατασκευές και μέρη κατασκευών (π.χ. γέφυρες και τμήματα γεφυρών, πύργοι, πυλώνες, στύλοι, κολόνες,	152.618	22.004
'0806'	Σταφύλια, νωπά ή ξερά	148.220	210.181
'3305'	Παρασκευάσματα για τα μαλλιά	140.323	69.897
'8302'	Σιδηρικά και παρόμοια είδη, από κοινά μέταλλα, για επίπλα, πόρτες, σκάλες, παράθυρα, παντζούρια, αμα	139.690	20.946
'2002'	Ντομάτες παρασκευασμένες ή διατηρημένες χωρίς ξίδι ή οξικό οξύ	136.174	141.792
'3824'	Συνδετικά παρασκευασμένα για καλούπια ή πυρήνες χυτηρίου. Χημικά προϊόντα και παρασκευάσματα των χημ	120.285	1.793.119
'8418'	Ψυγεία και καταψύκτες τύπου ντουλαπιού, καταψύκτες και ψυκτικές συσκευές βαθείας ψύξεως τύπου κιβωτί	118.875	26.318
'7606'	Ελάσματα και ταινίες, από αργίλιο, με πάχος > 0,2 mm (εκτός από ανεπτυγμένα ελάσματα και ταινίες)	114.207	43.746
'2106'	Παρασκευάσματα διατροφής π.δ.κ.α.	113.312	50.621
'8516'	Θερμαντήρες νερού και θερμοσυσκευές που βυθίζονται στο νερό, ηλεκτρικοί. Ηλεκτρικές συσκευές για τη	110.689	6.794
'0406'	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	107.341	16.662
'2001'	Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικ	100.133	40.979
'2519'	Ανθρακικό μαγνήσιο φυσικό μαγνησίτης. Μαγνησία που αποκτήθηκε με τήξη με ηλεκτρισμό. Μαγνησία πυρωμέ	90.726	292.000
'8443'	Μηχανές και συσκευές εκτύπωσης, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι εκτυπωτικές συσκευές με εκτόξευση	89.090	31.941
'2517'	Χαλίκια, αμμοχάλικα, πέτρες χοντροθρυμματισμένες, των τύπων που χρησιμοποιούνται συνήθως στην παρασκ	86.300	1.265.890
'2402'	Πούρα, στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα με κομμένα τα άκρα, πουράκια και τσιγάρα, από καπνό ή υπ	86.282	9.561
'3806'	Κολοφώνια και ρηινικά οξέα, καθώς και τα παράγωγά τους. Αιθέριο έλαιο κολοφωνίου και έλαια κολοφωνί	85.540	41.000
'8703'	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων	84.003	10.580
'8502'	Συγκροτήματα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος και ηλεκτρικοί περιστροφικοί μετατροπείς	82.825	13.490
'1902'	Ζυμαρικά εν γένει έστω και ψημένα ή παραγεμισμένα με κρέας ή άλλες ουσίες ή και αλλιώς παρασκευασμέν	81.850	120.079
'8414'	Αεραντλίες ή αντλίες κενού (εκτός των ανυψωτών μειγμάτων αερίων αντλίες γαλακτώματος, καθώς και εκτό	79.825	1.107
'3105'	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν δύο ή τρία λιπαντικά στοιχεία: άζωτο, φωσφόρο και κάλιο.	79.417	245.205
'1510'	Λάδια και τα κλάσματά τους, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές και με μεθόδους	79.030	41.718

	άλλες από αυτές π		
'3907'	Πολυακετάλες, άλλοι πολυαιθέρες και ρητίνες-εποξειδία, σε αρχικές μορφές. Πολυανθρακικά άλατα, ρητίν	79.030	46.700
'3307'	Παρασκευάσματα για πριν το ξύρισμα, για το ξύρισμα και για μετά το ξύρισμα, αποσμητικά σώματος, παρ	73.281	24.845
'3401'	Σαπούνια. Προϊόντα και παρασκευάσματα οργανικά που ενεργούν πάνω στην επιφανειακή τάση, που χρησιμοπ	72.688	49.248
'7616'	Τεχνουργήματα από αργίλιο, π.δ.κ.α.	70.574	14.132
'2009'	Χυμοί φρούτων, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μούστος σταφυλιών, ή λαχανικών, που δεν έχουν υποσ	65.963	95.154
'2515'	Μάρμαρα, τραβερτίνες, βελγικοί ασβεστόλιθοι και άλλοι ασβεστόλιθοι για πελέκημα ή χτίσιμο, φαινομεν	53.563	233.350
'8431'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για τις μηχανές και συσκευές των κλάσ	52.792	9.769
'8803'	Μέρη από ιπτάμενα και διαστημικά οχήματα των κλάσεων 8801 και 8802, π.δ.κ.α.	49.672	67
'2204'	Κρασιά από νωπά σταφύλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα εμπλουτισμένα με αλκοόλη κρασιά. Μούστος	49.225	19.993
'8481'	Ρυθμιστικοί κρουνοί και παρόμοιες συσκευές για άκαμπτους ή εύκαμπτους σωλήνες, ατμολέβητες, δεξαμενέ	47.152	4.993
'6201'	Παλτά (ό. συμπ. τα κοντά παλτά), κάπες, άνορακ, αντιανεμικά, μπουφάν και παρόμοια είδη, για άντρες ή	46.182	1.298
'4302'	Γουνοδέρματα δεφασμένα ή κατεργασμένα στα οποία περιλαμβάνονται και τα κεφάλια, ουρές, πόδια και άλλ	42.699	41
'5806'	Είδη κορδελοποιίας από υφαντικές ύλες, υφασμένα, ό. συμπ. ταινίες χωρίς υφάδι, π.δ.κ.α.	37.604	2.673
'9990'	ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	33.011	4.465
'8475'	Μηχανές για τη συναρμολόγηση των ηλεκτρικών λαμπτήρων που αποτελούνται από γυάλινη φύσιγγα ή γυάλινο	32.889	8.769
'8442'	Μηχανές και συσκευές (εκτός από τις εργαλειομηχανές των κλάσεων 8456 έως 8465) για τη χύτευση ή τη σ	31.690	3.490
'7010'	Φιάλες, νταμπιζάνες, φιαλίδια, κανάτες, βάζα, σωληνοειδείς φιάλες, φύσιγγες και άλλα δοχεία από γυαλ	30.623	72.144
'2103'	Παρασκευάσματα για σάλτσες και σάλτσες παρασκευασμένες. Αρτύματα και καρυκεύματα, σύνθετα. Αλεύρι απ	29.724	10.979
'9405'	Συσκευές φωτισμού (ό. συμπ. οι προβολείς) και τα μέρη αυτών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνο	28.779	2.599
'2836'	Ανθρακικά, υπεροξοανθρακικά υπερανθρακικά. Ανθρακικό του αμμωνίου του εμπορίου που περιέχει καρβαμιδ	28.400	101.000
'4811'	Χαρτιά, χαρτόνια, χαρτοβάμβακας και ιστοί κυτταρινικών ινών, επιστρωμένα, επιχρισμένα, εμποτισμένα,	28.294	8.689
'2711'	Αέρια πετρελαίου και άλλοι αέριοι υδρογονάνθρακες	27.950	14.592
'9506'	Συσκευές και εξοπλισμός για τη γενική φυσική αγωγή, τη γυμναστική, τον ελαφρύ ή βαρύτερο αθλητισμό κ	27.050	17.893
'8536'	Συσκευές ηλεκτρικές, για το κλείσιμο, τη διακοπή, την προστασία ή τη σύνδεση ηλεκτρικών κυκλωμάτων	26.093	484
'8477'	Μηχανές και συσκευές για την κατεργασία ή την επεξεργασία του καουτσούκ ή των πλαστικών υλών ή για τ	26.000	17.040
'6112'	Φόρμες αθλητικές (προπόνησης), κουστούμια και σύνολα του σκι, μαγιό, κιλότες και σλιπ μπάνιου, πλεκτ	25.782	400
'3920'	Πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πλαστικές ύλες μη κυμειλώδεις, μη ενισχυμένα ούτε	25.742	5.838
'2508'	Άργιλοι, ανδαλουσίτης, κυανίτης, σιλλιμανίτης, έστω και πυρωμένοι. Μουλλίτης. Χώματα που παίρνονται	23.281	61.290
'6206'	Μπλουζές και μπλούζες-πουκάμισα σεμιζιέ, για γυναίκες ή κορίτσια (εκτός των πλεκτών, καθώς και εκτός	22.123	277
'7326'	Τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα, π.δ.κ.α. (εκτός εκείνων που έχουν χυτευθεί)	21.457	2.015
'6006'	Άλλα πλεκτά υφάσματα	21.147	592
'2208'	Αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη, με κατ' όγκο αλκοολικό τίτλο < 80% vol· αποστάγματα, ηδύπποτα (λικέ	20.885	7.197
'8104'	Μαγνήσιο και τεχνουργήματα από μαγνήσιο, π.δ.κ.α. Απορρίμματα και θραύσματα, από μαγνήσιο (εκτός από	20.590	16.740
'8483'	Άξονες μετάδοσης της κίνησης (συμπεριλαμβανομένων και των εκκεντροφόρων και των στροφαλοφόρων άξονων	20.552	962
'6204'	Κουστούμια-ταγιέρ, σύνολα, ζακέτες, φορέματα, φούστες, φούστες-παντελόνια (ζιπ- κιλότ), παντελόνια μ	19.812	209
'3926'	Τεχνουργήματα από πλαστικές ύλες ή από άλλες ύλες των κλάσεων 3901 έως 3914, π.δ.κ.α.	19.614	797
'5601'	Βάτες από υφαντικές ύλες και είδη από τις βάτες αυτές, υφαντικές ίνες με μήκος <= 5 mm χνούδι από τη	19.590	4.388
'8903'	Θαλαμηγοί (γιωτ) και άλλα σκάφη αναψυχής ή αθλητισμού. Κωπήλατοι λέμβοι και μονόξυλα (κανώ)	19.000	8
'9505'	Είδη για γιορτές, καρναβάλι ή άλλες διασκεδάσεις, ό. συμπ. τα είδη για ταχυδακτυλουργίες ή για αστε	18.039	1.997
'1520'	Γλυκερίνη, ακατέργαστη, καθώς και γλυκερινούχα νερά και αλισίβες	17.372	96.510
'1901'	Εκχυλίσματα βήνης, καθώς και παρασκευάσματα διατροφής από αλεύρια, σιμιγδάλια, άμυλα κάθε είδους ή ε	17.356	7.064

'2516'	Γρανίτης, πορφυρίτης, βασάλτης, ψαμμίτης και άλλες πέτρες για πελέκημα ή χτίσιμο, έστω και χοντρικά	17.150	44.000
'4821'	Ετικέτες κάθε είδους, από χαρτί ή χαρτόνι, τυπωμένες ή μη	17.145	4.778
'6403'	Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, πλαστική ύλη, δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο	16.387	558
'0808'	Μήλα, αχλάδια και κυδώνια, νωπά	15.836	25.882
'8504'	Μετασχηματιστές ηλεκτρικοί, ηλεκτρικοί μετατροπείς (π.χ. ανορθωτές) καθώς και πηνία επαγωγικής αντίδ	15.835	1.080
'4202'	Μπασούλα, βαλίτσες και βαλιτσάκια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα βαλιτσάκια για είδη καλλωπισμού κ	15.042	1.052
'3215'	Μελάνια τυπογραφίας, μελάνια γραφής ή σχεδίασης και άλλα μελάνια, έστω και συμπυκνωμένα ή σε στερεές	13.020	170
'2209'	Ξίδια, βρώσιμα, που προέρχονται από ζύμωση και υποκατάστατα ξυδιών που λαμβάνονται από οξικό οξύ	12.810	8.952
'1704'	Ζαχαρώδη προϊόντα χωρίς κακάο, στα οποία περιλαμβάνεται και η λευκή σοκολάτα	12.381	3.020
'8702'	Αυτοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά >= 10 προσώπων, ό. συμπ. ο οδηγός	12.000	10.000
'9401'	Καθίσματα (εκτός εκείνων που προορίζονται για την ιατρική, την οδοντιατρική, την κτηνιατρική ή τη χειρ	11.712	1.717
'3212'	Χρωστικά (pigments), στα οποία περιλαμβάνονται και οι μεταλλικές σκόνες και νιφάδες, διασκορπισμένα	11.630	1.930
'8419'	Συσκευές και διατάξεις, έστω και ηλεκτρικά θερμαινόμενες, για την επεξεργασία υλών με μεθόδους που α	11.132	711
'9403'	Έπιπλα (εκτός από καθίσματα και έπιπλα για την ιατρική, την οδοντιατρική, την κτηνιατρική ή τη χειρο	10.544	2.535
'9612'	Μελανοταινίες για γραφομηχανές και παρόμοιες μελανοταινίες, με μελάνη ή αλλιώς κατασκευασμένες για τ	10.463	862
'3822'	Διαγνωστικά ή εργαστηριακά αντιδραστήρια σε υπόθεμα και παρασκευασμένα διαγνωστικά ή εργαστηριακά αν	9.243	97
'7310'	Δεξαμενές, βαρέλια, τύμπανα, μπιτόνια, κουτιά και παρόμοια δοχεία, από σίδηρο ή χάλυβα, για ύλες παν	9.233	6.088
'8466'	Μηχανές και εξαρτήματα που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τις εργαλειομηχα	9.017	410
'8456'	Εργαλειομηχανές για την αφαίρεση υλών παντός τύπου, που λειτουργούν με ακτίνες λέιζερ, δέσμες φωτός	9.005	259
'8470'	Υπολογιστικές μηχανές και συσκευές μεγέθους τσέπης (διαστάσεων <= 170 mm x 100 mm x 45 mm), με υπολο	8.760	96
'8409'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής	8.091	87
'1208'	Αλεύρια από σπέρματα και ελαιώδεις καρπούς (εκτός από το αλεύρι σιναπιού μουστάρδα)	7.176	1.170
'0701'	Πατάτες, νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη	5.850	13.000
'4819'	Κουτιά, κιβώτια, σάκοι, σακίδια, χωνιά και άλλες συσκευασίες από χαρτί, χαρτόνι, χαρτοβάμβακα ή επίτι	5.514	1.480
'5607'	Σπάγκοι, σχοινιά και χοντρά σχοινιά, πλεκτά ή όχι, έστω και εμποτισμένα, επιχρισμένα, επικαλυμμένα ή	5.160	500
'8907'	Σχεδίες, πλωτές δεξαμενές, στεγανά κιβώτια, προσδετήρες πλοίων, σημαντήρες, πλωτοί υφαλοδείκτες και	5.052	375
'9619'	Σερβιέτες και ταμπόν υγείας, πάνες για βρέφη και παρόμοια είδη υγιεινής	4.748	596
'7210'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, με πλάτος >= 600 mm, που έχουν ελαθεί σ	4.500	1.900
'8438'	Μηχανές και συσκευές που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 84, για τη βιομηχανική	4.420	166
'0910'	Ζιγγίβερι, κρόκος (ζαφορά), curcuma, θυμάρι, φύλλα δάφνης, curry και άλλα μπαχαρικά (εκτός από πιπέρ	4.400	452
'2403'	Καπνά και υποκατάστατα του καπνού, που έχουν βιομηχανοποιηθεί, καθώς και ομογενοποιημένα ή ανασχηματ	3.890	84
'4818'	Χαρτί καθαριότητας (υγείας) και παρόμοιο χαρτί, χαρτοβάμβακας και ιστοί κυταρινικών ινών, των τύπων	3.720	2.198
'8412'	Κινητήρες και κινητήρες μηχανές (εκτός από ατμοστροβίλους, εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής καύσης	3.713	300
'5407'	Υφάσματα από νήματα από συνθετικές ίνες συνεχείς, στα οποία περιλαμβάνονται και νήματα μονόκλιμα με >=	3.630	102
'8309'	Πώματα (ό. συμπ. τα πώματα-στεφάνια, τα ελικοτομημένα πώματα και τα πώματα για τη ρύθμιση της ροής),	3.567	202
'4008'	Πλάκες, φύλλα, ταινίες, ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής, από καουτσούκ μη σκληρυμένο	3.500	82
'5608'	Δίχτυα με δεμένους κόμπους, σε τόπια ή σε τεμάχια, που γίνονται από σπάγκους, σχοινιά ή χοντρά σχοιν	3.420	697
'8529'	Μέρη που αναγνωρίζονται αποκλειστικά ή κύρια για συσκευές εκπομπής και λήψης για τη ραδιοηλεκτρονική,	3.266	12
'8473'	Μέρη και εξαρτήματα (εκτός από κιβώτια, προστατευτικά καλύμματα και παρόμοια είδη) που αναγνωρίζονται	2.952	18
'7117'	Απομιμήσεις κοσμημάτων	2.941	4
'7325'	Τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα, που έχουν χυτευθεί, π.δ.κ.α.	2.750	616
'2509'	Κιμωλία	2.556	50.400

'8451'	Μηχανές και συσκευές (εκτός εκείνων της κλάσης 8450) για το πλύσιμο, το καθάρισμα, το στίψιμο, το στ	2.435	577
'3924'	Πιατικά, άλλα είδη νοικοκυριού ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής και καλλωπισμού, από πλαστικές ύ	2.346	397
'7113'	Κοσμήματα και μέρη αυτών, από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα	2.272	1
'4905'	Χαρτογραφικά τεχνουργήματα κάθε είδους, στα οποία περιλαμβάνονται και οι χάρτες τοίχου, τα τοπογραφαί	2.259	8
'1806'	Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο	2.053	596
'4823'	Χαρτιά, χαρτόνια, χαρτοβάμβακας και επίπεδες επιφάνειες από ίνες κυτταρίνης, σε ταινίες ή σε κυλίνδρ	2.044	943
'3208'	Χρώματα επίχρησης και βερνίκια με βάση συνθετικά πολυμερή ή τροποποιημένα φυσικά πολυμερή, διασκορπι	2.029	1.015
'8415'	Συσκευές τεχνητού κλίματος, που αποτελούνται από ανεμιστήρα με κινητήρα και διατάξεις για τη μεταβολ	1.930	110
'7308'	Κατασκευές και μέρη κατασκευών (π.χ. γέφυρες και τμήματα γεφυρών, θυρίδες κλειστιάδων, πύργοι, πυλώνε	1.840	417
'1211'	Φυτά, μέρη φυτών, σπόροι και καρποί των ειδών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, την ιατ	1.824	58
'4012'	Επίσωτρα αναγομωμένα ή μεταχειρισμένα, από καουτσούκ. Επίσωτρα συμπαγή ή κοίλα, πέλματα επισώτρων με	1.746	130
'9930'		1.608	33
'2201'	Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φυσικά ή τεχνητά μεταλλικά νερά και τα αεριούχα νερά, χωρίς π	1.539	5.124
'8452'	Ραπτομηχανές, άλλες από τις μηχανές συρραφής της κλάσης 8440. Επιπλα, βάσεις και καλύμματα κατασκευα	1.520	50
'3925'	Είδη εξοπλισμού για κατασκευές, από πλαστικές ύλες, π.δ.κ.α.	1.449	84
'6805'	Λειαντικές ύλες, φυσικές ή τεχνητές, σε σκόνη ή σε κόκκους, προσαρμοσμένες πάνω σε υπόθεμα από υφαντ	1.390	160
'4011'	Επίσωτρα με πιεσμένο αέρα, καινούργια, από καουτσούκ	1.302	70
'9019'	Συσκευές μηχανοθεραπείας. Συσκευές μάλαξης (μασάζ). Συσκευές ψυχοτεχνικής. Συσκευές οζονοθεραπείας,	1.300	12
'7603'	Σκόνες και ψήγματα, από αργίλιο (εκτός από σφαιρίδια από αργίλιο και κομμένες πούλιες)	1.263	250
'3405'	Στιλβώματα και κρέμες για παπούτσια, για πατώματα και έπιπλα, στιλβώματα για αμαξώματα, γυαλί ή μέτα	1.200	580
'6303'	Παρατετάσματα για πόρτες και παράθυρα και εσωτερικά ρολά, καθώς και υπερθέματα παρατετασμάτων και γύ	1.132	27
'8413'	Αντλίες για υγρά, έστω και με μετρική διάταξη (εκτός εκείνων που είναι από κεραμευτικές ύλες, καθώς	1.000	1
'8422'	Πλυντήρια πιάτων. Μηχανές και συσκευές για τον καθαρισμό ή το στέγνωμα φιαλών ή άλλων δοχείων. Μηχαν	995	3
'2712'	Βαζελίνη. Παραφίνη, κεριό πετρελαίου μικροκρυστάλλινο, slack wax, οζοκηρίτης, κεριό από λιγνίτη, κεριό	948	235
'0804'	Χουρμάδες, σύκα, ανανάδες, αχλάδια των ποικιλιών avocats και goyaves, μάγκες και μαγγούστες, νωπά ή	893	812
'7317'	Περόνες, καρφιά, πινέζες, συνδετήρες μυτεροί, συνδετήρες κυματοειδείς ή λοξόμητοι (εκτός των συνδετ	851	860
'2202'	Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μεταλλικά και τα αεριούχα νερά, με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γ	823	1.764
'4203'	Ενδύματα και εξαρτήματα της ένδυσης από δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο (εκτός από υποδήματα και καλύ	750	2
'8711'	Μοτοσυκλέτες (ό. συμπ. τα μοτοποδήλατα) και ποδήλατα με βοηθητικό κινητήρα, έστω και με καλάθι στο π	701	490
'4911'	Εντυπα, στα οποία περιλαμβάνονται και οι εικόνες, εικόνες χαρακτηριστικής και οι φωτογραφίες, π.δ.κ.α.	675	292
'7806'	Τεχνουργήματα από μόλυβδο, π.δ.κ.α.	654	76
'6203'	Κουστούμια, σύνολα, σακάκια, παντελόνια μακριά (ό. συμπ. τα παντελόνια μέχρι το γόνατο και παρόμοια	642	1
'9032'	Όργανα και συσκευές ρύθμισης (εκτός από τις βαλβίδες της κλάσης 8481)	534	27
'8484'	Μεταλλοπλαστικά στεγανωτικά παρεμβύσματα. Συλλογές ή συνδυασμοί στεγανωτικών παρεμβυσμάτων ανόμοιων	445	8
'2003'	Μανιτάρια και τρούφες, παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι ή οξικό οξύ	378	85
'0709'	Λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (εκτός από πατάτες, ντομάτες, λαχανικά του γένους Allium,	375	500
'8308'	Κλείστρα και συναρμογές κλειστρων, χωρίς κλειδαριά, πόρτες, πόρτες-κλείστρα, αγκράφες, άγκιστρα, κόπ	267	34
'8543'	Μηχανές και συσκευές με δική τους λειτουργία, ηλεκτρικές, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνοντα	200	26
'8704'	Αυτοκίνητα φορτηγά οχήματα, ό. συμπ. το σασί με τον κινητήρα και ο θάλαμος οδήγησης	200	1.695
'4820'	Κατάστιχα, λογιστικά βιβλία, σημειωματάρια (σημειώσεων, παραγγελιών, αποδείξεων), σημειωματάρια-ημερ	166	5
'3921'	Πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πλαστικές ύλες, ενισχυμένες, με απανωτές στρώσεις	135	220
'4802'	Χαρτί και χαρτόνια, χωρίς επίχρηση ή επάλειψη, των τύπων που χρησιμοποιούνται για το γράψιμο, την εκ	15	39

'5801'	Βελούδα και πλούσες υφασμένα και υφάσματα από σενίλλη (εκτός των φλοκωτών υφασμάτων στογγώδους μορφή)	10	4
'9905'		1	1.200
ΣΥΝΟΛΟ		188.716.242	313.983.506

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ - 2014

Δ.Σ.	Περιγραφή	Αξία (€)	Ποσότητα (κιλά)
'1201'	Κουκιά σόγιας, έστω και σπασμένα	38.637.015	99.577.575
'7208'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, με πλάτος >= 600 mm, που έχουν ελαθεί σ	27.125.999	64.306.887
'1512'	Λάδια ηλιοτρόπιου, κνήκου ή βαμβακιού και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά χημικώς μη	13.138.060	20.024.616
'7213'	Χοντρόσυρμα από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, ακανόνιστα περιελιγμένο	10.907.322	25.460.454
'1001'	Σιτάρι και σμιγάδι	7.294.538	39.441.817
'7209'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, με πλάτος >= 600 mm, που έχουν απλώς ελ	6.738.550	13.991.085
'2701'	Λιθάνθρακες, Πλίνθοι, σφαίρες και παρόμοια στερεά καύσιμα που παίρνονται από το λιθάνθρακα	5.714.042	87.524.853
'0802'	Καρποί με κέλυφος, νωποί ή ξεροί, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους (εκτός από καρύδια κοκο	5.108.048	699.820
'2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικό	4.982.973	10.250.564
'7202'	Σιδηροκράματα	3.828.379	4.579.800
'7201'	Χυτοσίδηροι ακατέργαστοι και χυτοσίδηροι κατοπτρικοί, σε όγκους, πλινθώματα και άλλες πρωτογενείς μο	1.994.406	6.037.250
'7010'	Φιάλες, νταμιτζάνες, φιαλίδια, κανάτες, βάζα, σωληνοειδείς φιάλες, φύσιγγες και άλλα δοχεία από γυαλ	1.694.243	3.774.993
'7217'	Σύρματα από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, περιελιγμένα ακανόνιστα ή σε πηνία	1.517.482	2.426.940
'7403'	Χαλκός καθαρισμένος και κράματα χαλκού, σε ακατέργαστη μορφή (εκτός από τα μητρικά κράματα χαλκού τη	1.441.148	282.764
'3102'	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά αζωτούχα (εκτός από αυτά που παρουσιάζονται είτε σε δισκία ή παρόμοια σχήμ	1.304.355	6.604.560
'8507'	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές, περιλαμβανομένων και των διαχωριστών τους, είτε έχουν τετράγωνη ή ορθογώνια	1.269.989	671.625
'1005'	Καλαμπόκι	1.256.163	7.563.492
'2708'	Πίσσα στερεή και οπτάνθρακας (κοκ) από στερεή πίσσα, που λαμβάνονται από πίσσα λιθανθράκων ή από άλλ	1.248.384	4.057.373
'4407'	Ξυλεία πριονισμένη ή πελεκημένη κατά μήκος, κομμένη εγκάρσια ή ξετυλιγμένη, έστω και πλανισμένη, λει	890.700	2.122.123
'1003'	Κριθάρι	667.152	3.477.968
'7204'	Απορρίμματα και θραύσματα σιδήρου ή χάλυβα και απορρίμματα πλινθωμένα σιδήρου ή χάλυβα (εκτός από σκ	603.352	2.226.010
'2833'	Θειικά, Στυπτηρίες, Υπεροξοθειικά υπερθειικά	463.780	4.731.100
'3206'	Χρωστικές ύλες ανόργανες ή ορυκτές, που δεν κατονομάζονται αλλού. Παρασκευάσματα των τύπων που χρρησι	440.110	255.000
'1207'	Σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα (εκτός από βρώσιμους καρπούς με κέλυφος, ελιές, κου	420.084	166.550
'4403'	Ξυλεία ακατέργαστη, έστω και ξεφλουδισμένη, που της έχει αφαιρεθεί ο σομφός ή ορθογωνισμένη (εκτός α	371.012	2.288.212
'8516'	Θερμαντήρες νερού και θερμοσυσκευές που βυθίζονται στο νερό, ηλεκτρικοί. Ηλεκτρικές συσκευές για τη	349.008	48.014
'7304'	Σωλήνες και κοίλα είδη με καθορισμένη μορφή, χωρίς συγκόλληση, από σίδηρο (εκτός από χυτοσίδηρο) ή χ	337.010	407.444
'1209'	Σπέρματα, καρποί και σπόροι για σπορά (εκτός από όσπρια και γλυκό καλαμπόκι, καφέ, τσάι, ματέ και μπ	288.541	143.370
'8471'	Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, αυτόματες, και μονάδες αυτών. Μαγνητικές ή οπτικές διατάξεις ανάγνωση	244.505	5.415
'7407'	Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από χαλκό, π.δ.κ.α.	226.333	59.300
'2707'	Λάδια και άλλα προϊόντα που προέρχονται από την απόσταξη σε υψηλή θερμοκρασία των πισσών από λιθάνθρ	213.580	374.250
'4409'	Ξυλεία στην οποία περιλαμβάνονται και οι σανίδες και τα πηχάκια για παρκέτα, μη συναρμολογημένα με κ	202.475	288.350
'1902'	Ζυμαρικά εν γένει έστω και ψημένα ή παραγεμισμένα με κρέας ή άλλες ουσίες ή και αλλιώς παρασκευασμέν	163.282	89.620
'8418'	Ψυγεία και καταψύκτες τύπου ντουλαπιού, καταψύκτες και ψυκτικές συσκευές βαθείας ψύξεως τύπου κιβωτί	144.516	20.465
'3402'	Οργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης (εκτός από σαπούνια). Παρασκευάσματα που ενεργούν πάνω στην επι	141.521	196.560
'7323'	Είδη οικιακής χρήσης ή οικιακής οικονομίας και μέρη αυτών, από σίδηρο ή χάλυβα: Μαλλί από σίδηρο ή χ	137.901	73.445
'8417'	Κλίβανοι βιομηχανικοί ή εργαστηρίων, μη ηλεκτρικοί, ό. συμπ. οι αποτεφρωτήρες (εκτός από ξηραντήρια	121.023	57.600

'3923'	Είδη μεταφοράς ή συσκευασίας, από πλαστικές ύλες. Πώματα, καπάκια, καφούλια και άλλες διατάξεις κλει	101.923	8.681
'2101'	Εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, τσαγιού ή ματέ και παρασκευάσματα με βάση τα προϊόντ	98.950	3.902
'9403'	Έπιπλα (εκτός από καθίσματα και έπιπλα για την ιατρική, την οδοντιατρική, την κτηνιατρική ή τη χειρο	86.140	98.900
'1008'	Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι), κεχρί, κεχρί το μακρό και άλλα δημητριακά (εκτός από σιτάρι και	81.521	157.250
'1204'	Σπέρματα λιναριού, έστω και σπασμένα	77.005	122.001
'4011'	Επίστρωτρα με πιεσμένο αέρα, καινούργια, από καουτσούκ	71.910	24.050
'4401'	Καυσόξυλα σε κυλίνδρους, κούτσουρα, μικρά κλαδιά, δεμάτια ή με παρόμοιες μορφές. Ξυλεία σε πλακίδια	61.350	345.970
'4415'	Κιβώτια κάθε μεγέθους, καφάσια, κύλινδροι και παρόμοια είδη συσκευασίας από ξύλο. Τύμπανα (τροχίσκοι	60.304	228.608
'4408'	Φύλλα για επικάλυψη (καπλαμάδες) και φύλλα πολυστρωτα αντικολλητά (κόντρα-πλακέ) έστω και συγκολλημέ	59.833	25.876
'1905'	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας, έστω και με προσθήκη κακάου, όστιες, κάψουλες	55.232	39.433
'4418'	Τεχνουργήματα ξυλουργικής και τεμάχια σκελετών για οικοδομές, στα οποία περιλαμβάνονται και οι κυψελ	49.339	34.115
'2203'	Μπίρα από βύνη	48.521	139.612
'7013'	Γυάλινα αντικείμενα που προορίζονται για το τραπέζι, την κουζίνα, τον καλλωτισμό, το γραφείο, την εσ	47.232	119.872
'8450'	Μηχανές για το πλύσιμο των ρούχων, έστω και με διάταξη στεγνώματος	43.157	18.857
'2803'	Άνθρακας αιθάλης από άνθρακα και άλλες μορφές άνθρακα, π.δ.κ.α.	38.718	40.560
'8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται	36.905	317
'2202'	Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μεταλλικά και τα αεριούχα νερά, με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γ	36.669	74.154
'1806'	Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο	36.608	16.907
'2204'	Κρασιά από νωπά σταφύλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα εμπλουτισμένα με αλκοόλη κρασιά. Μούστος	35.787	19.175
'8903'	Θαλαμηγοί (γιωτ) και άλλα σκάφη αναψυχής ή αθλητισμού. Κωπήλατοι λέμβοι και μονόξυλα (κανώ)	31.986	2.015
'1704'	Ζαχαρώδη προϊόντα χωρίς κακάο, στα οποία περιλαμβάνεται και η λευκή σοκολάτα	27.957	22.700
'0809'	Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα brignons και nectarines, δαμάσκηνα και	27.711	38.845
'7019'	Ίνες από γυαλί (ό. συμπ. ο υαλοβάμβακας) και τεχνουργήματα από αυτές (εκτός από ορυκτά μαλλιά και τε	27.157	7.590
'8205'	Εργαλεία (ό. συμπ. οι γυαλοκόπτες με διαμάντι), από κοινά μέταλλα, π.δ.κ.α. Καμινέτα για συγκόλληση	25.044	4.819
'3926'	Τεχνουργήματα από πλαστικές ύλες ή από άλλες ύλες των κλάσεων 3901 έως 3914, π.δ.κ.α.	23.347	2.240
'8465'	Εργαλειομηχανές (ό. συμπ. οι μηχανές για το κάρφωμα, τη συρραφή, τη συγκόλληση ή το κόλλημα και άλλε	23.294	1.700
'1104'	Σπόροι δημητριακών, πλατυσμένοι, σε νιφάδες, με μερική απόξεση του περικάρπιου, με ολική σχεδόν απόξ	22.884	44.865
'3706'	Κινηματογραφικές ταινίες που έχουν εκτεθεί στο φως και έχουν εμφανιστεί, με ή χωρίς εγγραφή ήχου ή μ	22.129	245
'2615'	Μεταλλεύματα νιοβίου, τανταλίου, βαναδίου ή ζirkονίου και τα εμπλουτισμένα από αυτά	21.053	22.000
'4412'	Ξυλεία σε φύλλα πολυστρωτα αντικολλητά (κόντρα-πλακέ), ξυλεία σε φύλλα επικολλητά απλά και παρόμοια	18.915	20.648
'2507'	Καολίνη και άλλες καολινικές άργιλοι, έστω και πυρωμένες	18.616	92.000
'7205'	Κόκκοι και σκόνες ακατέργαστου χυτοσιδήρου, κατοπτρικού χυτοσιδήρου, σιδήρου ή χάλυβα (εκτός από κόκ	17.498	21.000
'8414'	Αεραντλίες ή αντλίες κενού (εκτός των ανυψωτών μειγμάτων αερίων αντλίες γαλακτώματος, καθώς και εκτό	17.463	2.217
'0805'	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά	17.052	35.760
'0713'	Όσπρια ξερά, χωρίς λοβό, έστω και ξεφλουδισμένα ή σπασμένα	16.563	32.880
'1007'	Σόργο σε κόκκους	16.398	64.000
'8475'	Μηχανές για τη συναρμολόγηση των ηλεκτρικών λαμπτήρων που αποτελούνται από γυάλινη φύσιγγα ή γυάλινο	16.236	30
'8421'	Μηχανές και συσκευές φυγόκεντρος, ό. συμπ. οι μηχανές στιψίματος (εκτός εκείνων για το διαχωρισμό ισ	15.998	1.080
'2303'	Κατάλοιπα αμυλοποιίας και παρόμοια κατάλοιπα, πολτοί τεύτλων, υπολείμματα ζαχαροκάλαμου και άλλα απο	15.960	21.000
'8480'	Πλαίσια χυτηρίου. Πλάκες υποστήριξης για καλούπια. Μοντέλα χυτηρίου. Καλούπια για μέταλλα (άλλα από	14.657	473
'8409'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής	14.015	1.305
'2009'	Χυμοί φρούτων, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μούστος σταφυλιών, ή λαχανικών, που δεν έχουν υποσ	12.468	24.928
'7326'	Τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα, π.δ.κ.α. (εκτός εκείνων που έχουν χυτευθεί)	11.941	1.586

'9015'	Όργανα και συσκευές γεοδαισίας, τοπογραφίας, εικονομετρίας, υδρογραφίας, ωκεανογραφίας, υδρολογίας,	11.460	12
'2208'	Αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη, με κατ' όγκο αλκοολικό τίτλο < 80% vol· αποστάγματα, ηδύποτα (λικέ	11.256	9.157
'7604'	Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από αργίλιο, π.δ.κ.α.	10.961	8.556
'8518'	Μικρόφωνα και τα υποστηρίγματα αυτών (εκτός των ασυρμάτων με ενσωματωμένο πομπό). Μεγάφωνα, έστω και	10.709	1.109
'8422'	Πλυντήρια πιάτων. Μηχανές και συσκευές για τον καθαρισμό ή το στέγνωμα φιαλών ή άλλων δοχείων. Μηχαν	8.200	130
'2309'	Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων	8.190	27.300
'8413'	Αντλίες για υγρά, έστω και με μετρική διάταξη (εκτός εκείνων που είναι από κεραμεικές ύλες, καθώς	7.108	3
'3917'	Σωλήνες κάθε είδους και τα εξαρτήματά τους συνδέσεις, γωνίες, αρμοί, από πλαστικές ύλες	6.990	480
'8302'	Σιδηρικά και παρόμοια είδη, από κοινά μέταλλα, για έπιπλα, πόρτες, σκάλες, παράθυρα, παντζούρια, αμα	6.865	4.082
'7214'	Ράβδοι από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, που έχουν απλώς σφυρηλατηθεί, ελαθεί, εφελκυσθεί ή διελ	6.598	12.960
'6206'	Μπλούζες και μπλούζες-πουκάμισα σεμιζέ, για γυναίκες ή κορίτσια (εκτός των πλεκτών, καθώς και εκτός	6.289	75
'9405'	Συσκευές φωτισμού (ό. συμπτ. οι προβολείς) και τα μέρη αυτών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνο	5.149	84
'9032'	Όργανα και συσκευές ρύθμισης (εκτός από τις βαλβίδες της κλάσης 8481)	4.695	4
'4907'	Γραμματόσημα, χαρτόσημα και ανάλογα, που δεν έχουν ακυρωθεί και κυκλοφορούν ή προορίζονται να μπούν	4.691	42
'8427'	Τροχοφόρα φορεία στοιβασίας. Ήλλα τροχοφόρα φορεία για τη μετακίνηση, εφοδιασμένα με διάταξη χειρισμ	4.646	2.300
'9031'	Όργανα, συσκευές και μηχανήματα μέτρησης ή ελέγχου, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται άλλο	3.813	112
'5901'	Υφάσματα επιχρισμένα με κόλλα ή με αμυλώδεις ουσίες, των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη βιβλιοδεσ	3.468	504
'2508'	Ήργιλοι, ανδαλουσίτης, κυανίτης, σιλλιμανίτης, έστω και πυρωμένοι. Μουλλίτης. Χώματα που παίρνονται	3.419	5.000
'0810'	Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, φραγκοστάφυλα κάθε είδους, λαγοκέρασα και άλλοι καρποί και φρούτα βρώσ	3.400	4.000
'8431'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για τις μηχανές και συσκευές των κλάσ	3.233	369
'3301'	Αιθέρια έλαια, αποτερεπνωμένα ή μη, στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα με την ονομασία πηγμένα ή α	2.972	69
'9001'	Ίνες οπτικές και δέσμες οπτικών ινών. Καλώδια από οπτικές ίνες (εκτός εκείνων της κλάσης 8544 που απ	2.856	50
'8907'	Σχεδίες, πλωτές δεξαμενές, στεγανά κιβώτια, προσδετήρες πλοίων, σημαντήρες, πλωτοί υφαλοδείκτες και	2.591	96
'8437'	Μηχανές και συσκευές για τον καθαρισμό, τη διαλογή ή το κοσκίνισμα σπόρων ή οσπρίων. Μηχανές και συσ	2.445	150
'2703'	Τύρφη, στην οποία περιλαμβάνεται και η τύρφη για επίστρωση στάβλων, έστω και συσσωματωμένη	2.000	21.210
'9506'	Συσκευές και εξοπλισμός για τη γενική φυσική αγωγή, τη γυμναστική, τον ελαφρύ ή βαρύτερο αθλητισμό κ	1.990	1.539
'1206'	Σπέρματα ηλιοτρόπιου, έστω και σπασμένα	1.985	952
'9503'	Παιχνίδια για παιδιά (εκτός από τροχοφόρα παιχνίδια, στα οποία μπορούν να επιβιβασθούν και με τα οπο	1.949	79
'8479'	Μηχανές, συσκευές και μηχανήματα με ιδιαίτερη λειτουργία, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνοντα	1.759	68
'9401'	Καθίσματα (εκτός εκείνων που προορίζονται για την ιατρική, την οδοντιατρική, την κτηνιατρική ή τη χε	1.695	646
'3304'	Προϊόντα ομορφιάς ή φτιασιδώματος (μακιγιάζ) παρασκευασμένα και παρασκευάσματα για τη συντήρηση ή τη	1.662	103
'9004'	Ματογυάλια (διορθωτικά, προστατευτικά ή άλλα) και παρόμοια είδη (εκτός από ματογυάλια για τον έλεγχο	1.479	7
'9030'	Ταλαντοσκόπια, αναλυτές φάσματος και άλλα όργανα και συσκευές για τη μέτρηση ή τον έλεγχο των ηλεκτρ	1.369	1
'8108'	Τιτάνιο και τεχνουργήματα από τιτάνιο, π.δ.κ.α. Απορρίμματα και θραύσματα, από τιτάνιο (εκτός από τέ	1.200	3.993
'7228'	Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από χαλυβοκράματα άλλα από τον ανοξειδωτο χάλυβα, π.δ.κ.α. Ράβ	1.149	1.035
'8473'	Μέρη και εξαρτήματα (εκτός από κιβώτια, προστατευτικά καλύμματα και παρόμοια είδη) που αναγνωρίζοντα	899	2
'1102'	Αλεύρια δημητριακών εκτός από του σιταριού ή του σμιγαδιού	564	780
'3909'	Ρητίνες αμινικές, ρητίνες φαινολικές και πολυουρεθάνες, σε αρχικές μορφές	427	110
'2401'	Καπνά ακατέργαστα ή που δεν έχουν βιομηχανοποιηθεί. Απορρίμματα καπνού	30	13